

Správa o činnosti a hospodárení SND za rok 2021

Organizácia: Slovenské národné divadlo, Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova
generálne riaditeľstvo
Pribinova 17, Bratislava

Termín konania verejného odpočtu: 5. máj 2022

Správu o činnosti a hospodárení predkladajú

Ing. Matej Bošňák,
ekonomický riaditeľ SND,
Mgr. Barbora Kocianová,
manažérka vonkajších vzťahov SND

Schválil

Mgr. art. Matej Drlička, ArtD.
generálny riaditeľ SND

Jazyková korektúra: Katarína Vilhanová

Dizajn ©

Grafická úprava

© Slovenské národné divadlo

Vydalo Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2022

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO DIVADLA 2021

Mgr. art. Matej Drlička, ArtD.
generálny riaditeľ (od 5. 1. 2021)

Mgr. art. Míriam Kíčiňová, ArtD.
riaditeľka Činohry SND (od 13. 1. 2021)

Rastislav Štúr
riaditeľ Opery SND (do 19. 1. 2021)

Dalibor Jenis
umelecký riaditeľ Opery SND (od 7. 1. 2021 do 2.8. 2021)

MgA. Lubor Cukr
riaditeľ Opery SND (od 21. 1. 2021)

Jozef Dolinský
riaditeľ Baletu SND (do 19. 1. 2021)

Nina Poláková
umelecká riaditeľka Baletu SND (od 22. 2. 2021)

Ing. Andrea Skočeková
výkonná riaditeľka Baletu SND (od 21. 1. 2021)

Mgr. art. Peter Klaudíny
riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND

Ing. Matej Bošňák
ekonomický riaditeľ (od 12. 1. 2021)

Henrieta Borowiecka
riaditeľka Centra marketing (do 3. 2. 2021)

Mgr. art. Dipl. Ing. Barbora Šajgalíková, ArtD.
riaditeľka Úseku komunikácie a obchodu (od 5. 2. 2021)

Mgr. Alžbeta Bednáriková
riaditeľka Útvaru ľudských zdrojov (do 4. 3. 2021)

Mgr. Petra Lanáková
riaditeľka Úseku ľudských zdrojov (od 5. 3. 2021)

Mgr. Matúš Maderič
riaditeľ Úseku GR (od 1. 4. 2021)

Ing. Róbert Polc
riaditeľ Technicko-prevádzkového úseku (do 30. 9. 2021)

Mgr. Andrea Záhoranská
poverená riadením Technicko-prevádzkového úseku (od 1. 10. 2021)

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie Slovenské národné divadlo

Sídlo organizácie Pribinova 17, 819 01 Bratislava

Identifikačné číslo organizácie 164 763

Zriaďovateľ Ministerstvo kultúry SR

Dátum zriadenia 1. 3. 1920

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23. 7. 2014. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií. Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu

2. Zhodnotenie činnosti organizácie

Do chodu Slovenského národného divadla aj v roku 2021 výrazne zasiahla pandémia COVID-19. Fungovanie divadla sa celý rok podriaďovalo platným protipandemickým opatreniam. Prvýkrát sa pre divákov mohlo otvoriť až v máji. S príchodom leta však začalo naplno hrať a v snahe aspoň trochu kompenzovať pandemický výpadok hrala Činohra SND pre divákov aj počas augusta, ktorý je za normálnych okolností ešte obdobím divadelných prázdnin. Jeseň priniesla opäť dvíhajúcu sa vlnu pandémie, no ešte predtým, ako sa koncom novembra brány divadla pre verejnosť opäť zatvorili, sa v SND stihlo odohrať aj niekoľko premiér – medzi nimi napríklad dva roky odkladaná baletná premiéra Prokofievovej Popolušky. Napriek ďalšiemu lockdownu ku koncu roka sa chod divadla vnútri nezastavil a všetky súbory pracovali aj naďalej za prísnych protipandemických opatrení. Divadlo zabezpečilo pravidelné testovanie svojich zamestnancov niekoľkokrát do týždňa. Vďaka tomu bolo možné pre divákov odohrať živé streamy predstavení či nakrútiť záznam novej opery La traviata.

UMELECKÉ ČINNOSTI

SND vykonávalo v roku 2021 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so Štatútom Slovenského národného divadla:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí,
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel,
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií,
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav,
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity,
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí.

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu.

PREMIÉRY SÚBOROV SND V ROKU 2021

V roku 2021 uviedlo SND spolu 9 premiér a 1 obnovenú premiéru. Z celkového počtu uviedla činohra 4 premiéry, opera 1 premiéru, operné štúdio 2 premiéry, balet 2 premiéry a 1 obnovenú premiéru.

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Činohra		
Roman Polák	Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)	18. a 19. 6. 2021
Caryl Churchill	Čaj a apokalypsa	25. a 26. 6. 2021
SND v SNG	Leni, Ruské denníky, Milada	online premiéry
David Mamet	Glengarry Glen Ross	24. a 26. 9. 2021
Florian Zeller	Matka	13. a 14. 11. 2021
Opera		
Giuseppe Verdi	La traviata	29. a 30. 10. 2021
Premiéry Operného štúdia SND		
Jozef Grešák	Zuzanka Hraškovie	9. a 10. 10. 2021
Henry Purcell	Dido a Aeneas	9. a 10. 10. 2021

Balet		
Tibor Frešo, Nikita Slovák, Igor Holováč	Narodil sa chrobáčik	Obnovená premiéra: 12. 6. 2021
Juraj Hamar, Kristián Kohút, Stanislav Marišler, Nina Poláková	Balet&SEUK	2. 10. 2021
Sergej Prokofiev, Michael Corder	Popoluška	19. a 20. 10. 2021

ČINOHRA

Roman Polák

Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)

premiéry 18. a 19. júna 2021, nová budova SND, Sála činohry

Réžia	Roman Polák
Dramaturgia	Daniel Majling
Scéna	Pavol Borák
Kostýmy	Peter Čanecký
Hudba	Lucia Chuťková
Videoart	Matouš Ondra

Pôvodná hra Romána Poláka vychádza z biografie filmového a divadelného režiséra Ingmara Bergmana. Je to príbeh cesty umelca vo vzťahu k jeho osobnému životu i tvorbe. Divadelná adaptácia sa sústreďuje na jeho detstvo v rigidnom protestantskom prostredí, na jeho formovanie, na hľadanie divadelného myslenia a na vzťah s herečkou Liv Ullmannovou. Cez príbeh Ingmara Bergmana sa stretávame s trýžňou tvorby, zodpovednosti umelca za dielo, odhaľujeme, ako veľmi je vykúpené osobnostným utrpením či kreované rodinným prostredím, s čím všetkým si umelec musí poradiť na sklonku života, ako veľmi je bolesť či smrť prítomná a evaluujúca dielo umelca. Pôvodná hra Romána Poláka i v jeho réžii sa rodila k výročnej stej sezóne SND. Vplyvom pandémie však bola odsunutá a v novom kontexte naberá nové významy. Svet umelca a hĺbka jeho diela sa ukazuje z tej neglorifikovanej strany. Inscenácii dominujú herecké výkony strednej generácie ako trojica vzťahov Bergman, Liv a Smrť (Milan Ondřík, Zuzana Fialová, Daniel Fischer), ale i staršej ako rodinný a divadelný generačný kontext (Martin Huba, Zuzana Kocúriková, Zdena Studenková, Jozef Vajda, Ingrid Timková). Scéna Pavla Boráka vytvára konotáciu na magickú *Hru snov* v réžii Ingmara Bergmana i na ostrov, v ktorom strávil veľkú časť života. Kostýmy Petra Čaneckého vytvárajú

nadčasový dobový kolorit. Hudba Lucie Chuťkovej prináša emocionálnu vypätosť priam filmového rázu. Cieľovou skupinou je milovník umenia.

Caryl Churchill

Čaj a apokalypsa

premiéry 25. a 27. júna 2021, nová budova SND, Štúdio činohry

Preklad	Tereza Hladká
Réžia	Edo Kudláč
Dramaturgia	Darina Abrahámová
Scéna	Eva Kudláčová Rácová
Kostýmy	Eva Kudláčová Rácová
Hudba	Peter Machajdík

Inscenácia súčasnej britskej autorky Caryl Churchill je na pomedzí žánrov. V réžii Eduarda Kudláča sa preklad Terezy Hladkej premieňa na novodobý biblický žalm, na apokalyptický spev neduhov globálnych, ale i tých súkromných. Štyrmi jazdcami apokalypsy sú štyri dámy, ktoré po troškách odhaľujú svoje súkromie, bolesti, straty i strachy. Božidara Turzonovová, Emília Vášáryová, Anna Javorková, Kamila Magálová na čajovom stretnutí odhalia niečo z minulosti postáv, zo sveta a súčasných strachov. V scéne Evy Kudláčovej Rácovej sa koniec sveta zmenil na sutiny starého domu, kde sa ženy stretávajú v akomsi bezčase alebo už večnosti a hovoria všetky poznania života s jeho tragédiami a vlastnými strachmi. Herecký koncert je to v pravom zmysle slova, pretože je to hudobná báseň Petra Machajdíka, ktorý pripravil spev o konci. Ten však má priveľa komediálnych nuáns a je to ukážka hereckej bravúry najstaršej generácie.

David Mamet

Glengarry Glen Ross

premiéry 24. a 26. septembra 2021, nová budova SND, Štúdio činohry

Preklad	Ľubica Krénová
Réžia	Ingrid Timková
Dramaturgia	Miriam Kičiňová
Scéna	Ema Teren
Kostýmy	Ema Teren

Oceňovaná americká dráma nás pod názvom *Glengarry Glen Ross* vovádza do prostredia realitných maklérov. Hra s detektívnou zápletkou je postavená na ostrých dialógoch, špecifickom slangovom

jazyku a drsnom humore. Ide o komornú inscenáciu postavenú na hereckej akcii, na výraze, na slove a detailoch konania. Réžia Ingrid Timkovej sa sústredila na hereckú presnosť, kontrastnosť budovania charakterov, na vytvorenie silných zlomov. Šiestica hercov sa tu stáva vyváženými partnermi a ukazuje nám rôzne podoby prežitia. Takto nejako možno definovať novú podobu žralokov osemdesiatych rokov, keď bola hra napísaná. Skupinu realitných maklérov tvoria rôzne typy, cez ktoré je možné čítať hrôzu z profesijného zlyhania, vylúčenia, existenčnej katastrofy, osobného zlomu. David Mamet vo svojej dráme vytvoril uzavretý svet, v ktorom sa v skratke ukazuje cyklus života, úspechu i rozpadu organizmu, jednotlivca a cez neho vlastne celej spoločnosti. *Glengarry Glen Ross* sa stáva hereckým koncertom strednej a mladšej generácie (Alexander Bárta, Richard Stanke, Branislav Bystriansky, Daniel Fischer, Richard Autner, Martin Šalacha).

Florian Zeler

Matka

premiéry 13. a 14. novembra 2021, nová budova SND, Štúdio činohry

Preklad	Lubomír Vajdička
Réžia	Soňa Ferancová
Dramaturgia	Miriam Kičiňová
Scéna	Georges Vafias
Kostýmy	Georges Vafias
Pohybová spolupráca	Renata Ptačin

Matka Floriana Zellera je vzťahová dráma, ktorá otvára dvere do intimity partnerstva, vzťahu k samému sebe cez príbeh matky a syna, matky a jej manžela. Súčasný oceňovaný francúzsky dramatik vo svojich textoch dáva priestor na rôzne perspektívy nazerania na tieto vzťahy. Využíva pri tom veľmi špecifickú štruktúru variácií podobných situácií. Zeller zasadil svoj text priamo do psyché hlavnej hrdinky Anne, ktorá si musí poradiť s rozpadom manželstva i odchodom syna z domu. Dobre napísaná hra je hlbokým psychologickým ponorom a prevádza nás úzkosťami i strachmi, ktoré idú ruka v ruku so stratou, závislosťou, depresiou a bezmocnosťou. Tieto stavy však vyvažuje aj uštipačný humor, inteligentný vtíp a bravúrna autorská zručnosť. Komornej inscenácii dominuje aj úsporná scénografia Georga Vafiasa, ktorá nás vŕahuje do vnútorného sveta hlavnej hrdinky, vytvára nám pred očami jemné premeny, ktoré sú v kontexte psychického stavu postáv priam rozhodujúce. Réžia Sone Ferancovej je minimalistická, úsporná a emocionálne nasýtená a priamo rozvíja potenciál scénografie. *Matka* je veľkou príležitosťou pre hereckú dvojicu Zuzana Fialová a Luboš Kostelný, ale aj pre hosťujúceho herca Davida Hartla. Titul je svojou témou spojený aj s obdobím covidu. Vtedy najvypuklejšie vidíme rôzne úzkostné stavy a nepriznané bolesti, ktoré v čase izolácie výrazne vystúpili z trinástej komnaty.

Online aktivity

navstevnik.online

Činohra SND pokračovala v roku 2021 aj v živote v online priestore na navstevnik.online a zvolila rôzne stratégie nasadzovania inscenácií. Uviedla inscenácie, ktoré diváci ešte nevideli na navstevnik.online (*Rivers of Babylon, Bratia Karamazovovci, Modrý Fabry, Nevina, Mojmir II. alebo SÚmrak ríše, Labyrinty a raje Jána Amosa, Bačova žena, Sissi – Úteky Alžbety Rakúskej, Nevesta hól, Úpadok amerického impéria/Invázie barbarov*), reprízovala (premiérové) inscenácie (*Kubo, Polnočná omša, Pred západom slnka, Mercedes Benz, Fanny a Alexander*).

Činohra SND realizovala aj štyri live streamy pre navstevnik.online: *Hriech/Její pastorkyňa, Ako sa Lomidrevo stal kráľom, Ruské denníky, Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri občinkoch*.

V rámci sociálnej dostupnosti umenia činohra realizovala aj live stream na platforme YouTube, a to inscenáciu *Deklarácia závislosti*.

V rámci podpory profesií Činohra SND niektoré inscenácie uviedla na navstevnik.online bezplatne špeciálne pre učiteľov (*Labyrinty a raje Jána Amosa, Sissi*), vedcov (*Mercedes Benz, Bratia Karamazovovci*), zdravotníkov (*Bál*), ľudí pracujúcich v službách (*Kubo*). Táto akcia sa stretla s veľkým záujmom.

Pokračovala aj v uvádzaní inscenácií v rámci projektu Dramox. V roku 2021 Činohra SND doplnila ponuku o inscenácie *Labyrinty a raje Jána Amosa, Polnočná omša, Bačova žena a Mercedes Benz*.

Rovnako pokračovala v komunikácii s vybranými inscenáciami aj cez platformu Vimeo – *Rivers of Babylon* pre Gymnázium v Rožňave spojenú so ZOOM diskusiou so študentmi po predstavení, *Bál* a *Kubo* pre Slovenskú komoru advokátov či pre Orange Slovensko.

SND v SNG

V rámci hľadania nových možností divadla v digitálnom svete a nových spoluprác sa zrodil projekt SND v SNG. Dve národné inštitúcie Slovenská národná galéria a Slovenské národné divadlo sa spojili, aby vznikli tri krátke filmy inšpirované tromi inscenáciami Činohry SND. *Leni, Ruské denníky* a *Milada* sa stávajú súčasťou diela Akcia ZET, v ktorom časti textov týchto inscenácií konfrontujú postavy hier zoči-voči obrazu nadrozmerného Stalina, ktorého oslavuje československý ľud, ale aj iných muzeálnych obsahov. Na jednej strane funkčné stretnutie divadla a múzea umenia, na druhej ťažké témy o postavení umelca vstupujúceho do sveta propagandy. Otázky naprieč inštitúciami a umeleckými formami – ako je umelec sám konfrontovaný totalitou? A ako sa vymaňuje z rámca umenia na zákazku? Ako v sebe vyvažuje diskomfort osobnej neslobody v možnosti „slobodnej tvorby“? Sériu krátkometrážnych diel je jedným z ponorov do spôsobov vyrovnávania sa s minulosťou

v umení umením. Priestor dostali traja mladí režiséri a režisérka Juraj Starovetský, Daniel Dluhý a Mária Pinčíková.

Modrý salón

Modrý salón sa po pandemickej prestávke otvoril verejnosti aj prezentáciou publikácie *Horák – Polák. Hovory o divadle*. Sprievodné slovo mali Diana Laciaková a Lucia Mihálová ako bývalé študentky svojich pedagógov Karola Horáka a Romana Poláka. Hudobný hosť bol Daniel Fischer.

Vzdelávacie projekty

Činohra SND sa vzdelávacím projektom venovala v online priestore. V spolupráci s Nadáciou otvorenej spoločnosti sme sa zúčastnili na **zážitkovom čítaní v ZŠ Jurské**, kde deťom spolu s hercami Činohry SND (Petra Vajdová, Ondrej Kovaľ, Monika Hilmerová) predčítali kapitoly z knihy *Ohňostroj pre deduška* od Jaroslavy Blaškovej a z nórskej národnej rozprávky *O bielom medveďovi*.

Po otvorení divadiel naživo Činohra SND v rámci edukačného projektu **Od textu po predstavenie** previedla divadlom letnú školu diplomacie, členov amatérskeho divadla .

Od marca 2021 Činohra SND otvorila **Workshopy kreatívneho písania** pre rôzne vekové skupiny. Na otvorenú výzvu sa prihlásilo viac ako sto záujemcov. Tí následne od marca do júna navštevovali raz týždenne workshopy tvorivého písania s dramaturgmi Činohry SND Darinou Abrahámovu, Danielom Majlingom, Miriam Kičiňovou i lektorom dramaturgie SND Máriom Drgoňom. Od septembra do decembra Činohra SND výzvu opakovala a vytvorila dve online skupiny na workshopy kreatívneho písania pod vedením Mária Drgoňa a Miriam Kičiňovej. Činohra v spolupráci s Divadelným ústavom hostí aj Dielňu tvorivého písania pre deti do 18 rokov priamo v divadle.

Výstupy jednotlivých workshopov budú uverejnené v online publikácii.

ETC a Činohra SND

Počas uzatvorenia divadiel sa Činohra SND venovala zahraničným spoluprácam. V rámci ETC sa činohra zapojila do medzinárodného projektu Renaissance. Spolu 22 divadiel vytvorilo unikátnych 22 krátkych filmov inšpirovaných témou renesancie. Slovenský film ako dokumentárny materiál spolu s textami autora Workshopu kreatívneho písania Martina Millera pripravil Dominik Janovský.

V júni sa činohra zúčastnila na online ETC konferencii v Grazi. Počas nej sa uzavrel aj projekt Young Europe III. Inscenáciu *Cudzô* prezentovala Showreelom a zúčastnila sa na table talks za účasti autorov projektu vrátane Alexandry Salmely.

V októbri 2021 sa činohra zúčastnila na pravidelnej konferencii ETC na Malte. Práve tam sa začala príprava nového spoločného medzinárodného projektu Young Europe IV.

Počas pandemických mesiacov si činohra vymieňala poznatky a skúsenosti s inými členmi ETC na pravidelných Coffebreak. Zúčastnila sa na piatich takýchto medzinárodných stretnutiach.

Činohra SND sa zapojila do projektu Enage a podarilo sa jej získať prostriedky na anglický preklad pôvodnej slovenskej hry *Ostrov*, ktorú uvedie v sezóne 2021/2022.

Riaditeľka Miriam Kičiňová sa stala súčasťou platformy Woman Directors networking Group, ktorá sa na pravidelnej báze stretáva a zaoberá rodovými otázkami, diverzitou a rovnosťou v divadle. Projekt nadväzuje aj na veľkú štúdiu venovanej diverzite a rovnosti. Do zberu dát tejto publikácie sa zapojilo aj SND.

Komentár k výročnej správe roka 2021

Činohra SND sa rovnako ako iné divadlá snažila reagovať na situáciu ohľadom pandémie COVID-19. Prvé mesiace i posledné mesiace kalendárneho roka v zhoršujúcej sa situácii sa presunula najmä do online priestoru. Reprízy a online premiéry nových inscenácií na navstevnik.online zožali veľký úspech. Činohra opätovne získala veľmi priaznivé ohlasy na inscenácie v zahraničí.

Premena jazyka divadla do jazyka filmu inšpirovala aj k vzniku projektu SND v SNG. Bola to možnosť, ako pracovať s divadelným textom alebo časťami inscenácie v priestoroch galérie počas inštalácie repliky obrazu Akcia ZET, v ktorom nadšený ľud zdraví Stalina. Divadelný tvar sa postupne premieňal na filmový, v ktorom divadelný text naberal nové kontexty a vyznenia. Vznik troch krátkometrážnych filmov *Leni*, *Ruské denníky* a *Milada* mohli diváci vidieť na sociálnej sieti YouTube.

Doplnením tvorby v online priestore bol aj vznik, príprava a realizácia podcastov SME Národné – s témou *Kým som, keď nie som hercom*. Dramaturg a moderátor Daniel Majling viedol rozhovory s členkami a členmi Činohry SND, ktorí sa venujú hudbe, literatúre či maľbe. V druhej polovici kalendárneho roka sa činohra v podcastoch venovala reflexii nových premiérových inscenácií s moderátorom Máriom Drgoňom.

Uvoľnenie situácie umožnilo najmä návrat do skúšobných procesov a realizáciu štyroch premiér: *Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)*, *Čaj a apokalypsa*, *Glengarry Glen Ross*, *Matka*. Možno povedať, že všetky tieto premiéry majú svoje prvenstvá. Vznikla pôvodná slovenská hra venovaná významnému umelcovi, uvedená v slovenskej premiére. Slovenskú premiéru mali aj inscenácie *Čaj a apokalypsa*, *Glengarry Glen Ross* i *Matka* v prvom slovenskom preklade tejto hry.

Činohra SND sa aktívne zapájala do projektov ETC. Každý mesiac počas stretnutia Coffebreak sa diskutovalo o situácii v Európe, prístupoch jednotlivých krajín i nových projektoch a spoluprákach. Zapojila sa do projektu Enage a získala tak grant na preklad pôvodnej súčasnej hry *Ostrov*, ktorú

uvedie v sezóne 2021/2022. Dôležitým medzinárodným signálom bol projekt Renaissance, v ktorom 22 divadiel z 23 krajín realizovalo krátke filmy inšpirované témou renesancie. Vo výsledku to bola neuveriteľne široká prehliadka repertoárov európskych divadiel, estetik a práce s publikom. Činohra SND využila dokumentárny prístup, konceptuálnu skladačku obrazov a text autora workshopu tvorivého písania. Zúčastnila sa na medzinárodnej konferencii ETC v Grazi, kde uzavrela projekt Young Europe III. Na ETC konferencii na Malte sa Činohre SND otvorilo niekoľko spoluprác. Prihlásila sa do Young Europe IV. Práca s mladým publikom je jednou z ciest divadla súčasnosti.

Pôsobenie v silnej zahraničnej organizácii sa ukázalo ako výborný kontakt pri získavaní informácií o postupoch a prístupoch v čase pandémie.

Dôležité boli i naše vzdelávacie aktivity. Workshop kreatívneho písania mal takmer osemdesiat účastníkov z celého Slovenska, hoci prihlásených ich bolo viac ako sto. Zrodili sa štyri lektorské dielne pod vedením dramaturgov a lektora dramaturgie Činohry SND. Každá postupovala individuálne, s prihliadnutím na iné estetiky i podoby dramatického či literárneho textu.

Stretnutie so žiakmi ZŠ Jurské bolo potvrdením, že kľúčové je vzdelávanie. Hľadanie nových metód a prístupov. Aj vďaka NOS sa činohra dostala do školy a zážitkovým čítaním sa dotkla dramatickej tvorivosti v praxi pri čítanom texte. Kontakt s detským čitateľom, potenciálnym publikom, ukázal ďalšie možnosti pre divadlo v online svete.

Na možné otvorenie divadiel sa Činohra chystala už od apríla. V momente otvorenia tak bola pripravená takmer okamžite hrať naživo. Máj a jún patrili živému kontaktu s divákmi a potvrdili, že sila divadla je najmä v sprostredkovaní zážitku naživo.

Záver sezóny patril spoločnému trojsúborovému Letnému Gala. Činohra sa ujala moderátorských vstupov počas koncertu Opery a Baletu SND a následne Richard Autner s kapelou a Orchester Jeana Valjeana rozprúdili záverečný koncert v dekorácii inscenácie *Vysoká škola diváckeho umenia*.

Činohra SND pokračovala vo svojej činnosti netradične aj počas augusta – letným hraním. Začať sezónu skôr sa ukázalo ako dobré rozhodnutie, pretože sa to stretlo s veľkým diváckym ohlasom. V lete Činohra SND uviedla inscenácie aj s anglickými titulkami a odvtedy pravidelne každý mesiac prinášame vybrané inscenácie s titulkami.

Spolupracovala aj na príprave programu Biela vrana v novembri 2021, kde odzneli texty z inscenácií v repertoári Činohry SND (*Polnočná omša, Antigona, Divadlo Zrakáč.*)

V októbri 2021 sa podaril zrealizovať aj zájazd na medzinárodný festival Divadelná Nitra i hosťovanie s inscenáciou *Milada* vo Zvolene.

Činohra vo svojich sálach hostila Bratislavu v pohybe, festival Nová dráma, festival Be2Can.

OPERA

Opera SND sa snažila od nástupu nového vedenia zastabilizovať vnútorné administratívne a umelecké procesy tak, aby sa mohol rozbehnúť plynulý chod od nastávajúcej sezóny 2021/2022. Dilatácie

spôsobené časom, keď nebol priestor na zmeny, sa museli začať riešiť intenzívnejšie ako počas bežných sezón. Pandémia poukázala na nedostatky, ktoré počas bežnej prevádzky nie sú viditeľné alebo boli pre nedostatok času odsúvané do úzadia. Tvorba hracieho plánu sa zintenzívnila na základe núteného odstavenia historickej budovy SND z technických príčin. Pre divadelnú činnosť a koordináciu technických zložiek prechádzala viditeľnou obmenou a zmenou systému nastavenia pracovného času. O výhodu dvoch budov, ktoré mohli využívať Opera a Balet SND, obratlo zatvorenie historickej budovy zamestnancov a divákov pri desiatkach predstavení. Dôraz na umeleckú kvalitu sa zintenzívnil a priniesol mnoho otázok týkajúcich sa dofinancovania zo strany zriaďovateľa, ale aj zabezpečenia vnútornej kvality umeleckého ansámblu. Reštrukturalizačné mechanizmy pokračovali ruka v ruku s prípravou nastávajúcich sezón a dogmou kvalitného umeleckého zážitku, ktorý chce vedenie ponúkať divákovi a fanúšikovi operného umenia nielen v Bratislave, ale aj vychádzajúc zo svojho mena celému národu.

Grigorij Frid

Denník Anny Frankovej

10. máj 2021, nová budova SND, Štúdio činohry

Bezprostredne v máji, po zrušení veľkej časti protipandemických opatrení, uviedla Opera SND monodrámu z repertoáru Operného štúdia SND *Denník Anny Frankovej* od ruského skladateľa Grigorija Frida. Libreto k opere napísal sám autor podľa vybraných častí denníka Anny Frankovej. Dielo tematicky vychádza z vybraných pasáží denníka a v skrátenej podobe rozpráva Annin príbeh počnúc jej narodeninami cez príhody v škole, predvolanie na gestapo, hľadanie úkrytu, dennodenného stretávania s ďalšími ukrytými ľuďmi, prvú lásku až po raziu gestapa a odvedenie do koncentračného tábora.

V úlohe Anny Frankovej sa predstavila Jana Vondru v klavírnom sprievode Andrey Bálešovej v hudobnom naštudovaní Ondreja Olosa. Spoluúčinkovala členka Baletu SND Margaux Bortoluzzi. Za zmienku stojí, že predstavenie bolo vypredané už štyri dni po spustení predaja.

Giuseppe Verdi

Rigoletto

5. jún 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Vedenie Opery SND sa rozhodlo pokračovať v procese živých predstavení pred obecnosťou jedným zo svetovo najznámejších operných diel *Rigoletto* od veľkého talianskeho majstra Giuseppe Verdiho. Po dlhej prestávke spôsobenej koronavírusom bolo nevyhnutné dôkladne premyslieť nástup zamestnancov z prekážky v práci, pretože mnohí umeleckí členovia súboru Opery SND nestáli na

pódiu viac ako rok. Sála opery a baletu v novej budove SND bola opätovne vypredaná podľa možnosti a nariadení Úradu vlády SR v maximálnom možnom počte návštevníkov pre interiérové podujatia. Kvalitné obsadenie sólistov na čele s vtedajším umeleckým riaditeľom Opery SND Daliborom Jenisom a bezchybným vedením celého ansámblu pod taktovkou Martina Leginusa si vyslúžilo nekončiace sa ovácie.

Dirigent Martin Leginus

Zbormajster Pavel Procházka

Účinkujú Ľudovít Ludha, Dalibor Jenis, Mariana Sajko, Štefan Kocán, Monika Fabianová, Denisa Šlepkovská, Sergej Tolstov, František Ďuriač, Ivan Ožvát, Juraj Peter, Miriam Maťašová, Martin Smolnický, Eva Rampáčková

Antonín Dvořák

Rusalka

19. jún 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

V procese živých predstavení pokračovala Opera SND „čerstvou“ inscenáciou, ktorá ako jediná uzrela svetlo sveta počas tej sezóny, ešte pred vypuknutím pandémie a uzatvorením divadelných inštitúcií na celom území SR. *Rusalka* od Antonína Dvořáka s libretom Jaroslava Kvapila je dielo, ktoré odкрýva množstvo na prvý pohľad nebadateľných symbolických a psychologických významov zobrazujúcich nielen súboj úprimnosti s pokrytectvom a so zradou, ale aj večný súboj svetla a tmy, sna o večnosti a reality smrteľnosti. Opätovne vypredané hľadisko neostalo po skončení predstavenia nečinne sedieť. Dlhotrvajúce standing ovation si užili ako účinkujúci, tak i prítomné publikum.

Dirigent Ondrej Olos

Zbormajster Pavel Procházka

Účinkujú Katarína Juhásová Štúrová, Peter Berger, Adriana Kohútková, Jozef Benci, Denisa Šlepkovská, Ján Ďurčo, Katarína Flórová, Andrea Vizvári, Adriana Banášová, Terézia Kružliaková

Bezprostredne po odznení divadelných prázdnin sa v septembri, uvoľnenom od všetkých protipandemických opatrení, rozbehol divadelný vlak predstaveniami *Rusalka*, *Aida* a *Tosca*. V napĺňaní svojho poslania pokračovala Opera SND až do 25. novembra, keď sa divadelné sály znovu uzatvorili pre verejnosť pre protipandemické opatrenia zamedzujúce šíreniu ochorenia COVID-19 predstaveniami *Rusalka*, *Don Giovanni*, *La traviata* a *Tosca*.

PREMIÉRY

Giuseppe Verdi

La traviata

premiéry 29. a 30. októbra 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Hudobné naštudovanie	Robert Jindra
Zbormajster	Ladislav Kaprinay
Réžia	Roberto Catalano
Scéna	Emanuele Sinisi
Kostýmy	Ilaria Ariemme
Svetelný dizajn	Fiammetta Baldiserri
Dramaturgia	Jozef Červenka

Účinkujú Mariana Sajko, Adriana Kučerová, Ľubica Vargicová, Pavol Bršlík, Tomáš Juhás, Daniel Luis de Vicente, Monika Fabianová, Denisa Hamarová, ďalší sólisti Opery SND a členovia Operného štúdia SND

Román *Dáma s kaméliami* od Alexandra Dumasa mladšieho silno zasiahol Giuseppe Verdiho, ktorý vždy hľadal pre svoje opery predlohy s dramatickými zápletkami a so zaujímavými charaktermi. Verdi sa prejavil ako veľmi moderný dramatik, keď si za predlohu zvolil príbeh o slávnej parížskej kurtizáne 40. rokov 19. storočia – jej zobrazenie ako kladnej divadelnej postavy bolo v tom čase neakceptovateľné. Vznikla nesmrteľná opera *La traviata*, plná priezračnej a dojímavej hudby, v ktorej sa nádherne prelína svet talianskeho belkanta so silným emotívnym výrazom. Novú inscenáciu operného evergreenu pripravila Opera SND vo hviezdnom sólistickom obsadení pod taktovkou dirigenta Roberta Jindru a v atraktívnej scénickej koncepcii talianskeho tímu pod vedením režiséra Roberta Catalana. Novú inscenáciu Opera SND venovala pamiatke nedávno zosnulej svetoznámej slovenskej sopranistky Edity Gruberovej.

Operné štúdio SND

Jozef Grešák

Zuzanka Hraškovie

premiéry 9. a 10. októbra 2021, nová budova SND, Operné štúdio SND

Hudobné naštudovanie a dirigent	Dušan Štefánek
Klavír	Andrea Báležová
Dramaturgia a réžia	Marek Mokoš
Scénografia	Barbora Šajgalíková

Videoart

Samuel Spišák, Marek
Moučka

Účinkujú Jana Vondrů, Gabriela Dzuríková, Andrea Pietrová, Ľuboš Kostelný,
Matúš Šimko

Jozef Grešák sa podujal zhudobniť básnický text známej slovenskej balady P. O. Hviezdoslava. Tento skvost klasickej slovenskej poézie tvorí ideálny podklad pre hudobno-scénické spracovanie s dostatočným akcentom na situáciu. V epicko-naratívnej rovine prenikavo graduje napätie s dramatickým vyvrcholením, ktoré nesie výraznú etickú myšlienku a stavebne sa priam núka na spracovanie. Dielo môže interpretovať iba jedna speváčka s organom alebo môže byť uvedené so štyrmi sólistami a s orchestrom. Vo variante, ktorý sme zvolili, môžu byť postavy kombinované a ich party upravené pre herecko-spevácke predvedenie.

Henry Purcell

Dido a Aeneas

premiéry 9. a 10. októbra 2021, nová budova SND, Operné štúdio SND

Tento staroveký antický mýtus patrí k nehybným ľúbostným príbehom, ktoré inšpirovali celý rad umeleckých diel: rozprávanie o tragickej láske Dido, kráľovnej Kartága, k trójskemu hrdinovi Aeneovi. Námet vychádzajúci zo štvrtej knihy Vergíliovho eposu *Aeneas* sa stal predlohou k viac než stovke operných spracovaní, z ktorých niektoré patria k prelomovým dielam opernej literatúry. Medzi ne sa nepochybne zaraďuje práve opera významného skladateľa anglického baroka Henryho Purcella, ktorý vďaka svojej schopnosti zachytiť v hudbe tie najjemnejšie záchvevy ľudských emócií vdýchol nešťastnej Dido nesmrteľnosť. Táto téma nám ponúka otázky, prečo nie je ľudom daná nesmrteľnosť a aké ťažké je zmieriť sa so stratou milovanej osoby. Za ťažisko dramaturgie hry považujeme jej silný odkaz sebaobetovania a sebadarovania z lásky pre lásku.

Hudobné naštudovanie a dirigent

Peter Zajíček

Dramaturgia a réžia

Marek Mokoš

Scénografia

Barbora Šajgalíková

Videoart

Samuel Spišák, Marek
Moučka

Účinkujú Jarmila Balážová, Eva Esterková, Aneta Podracká Bendová, Zuzana Weiserová, Adam Nádler, Matúš Šimko, Andrea Pietrová, Juraj Kuchar, Jana Vondrů, Slovenský mládežnícky orchester

Koncertné podujatia

Letné Gala SND

26. jún 2021, Námestie pred novou budovou SND

Slovenské národné divadlo pripravilo počas ostatného pol roka niekoľko inovatívnych projektov, ktorými chcelo osloviť svojich divákov a tiež získať nových. Jedným z nich bolo podujatie Letné Gala SND, ktoré sa stalo nasledovateľom, respektíve prvým ročníkom našej novej divadelnej tradície. Priaznivá pandemická situácia na Slovensku dovolila, aby sme umenie vrátili z online priestoru späť do divadelných sál a tiež poskytli divákovi i tvorcom slobodný nádech pri jeho vnímaní v exteriéri. SND pripravilo open air galakonzert pred novou budovou SND na Námestí Milana Rastislava Štefánika. Na slávnostnom letnom gala participovali všetky tri umelecké súbory SND. Návštevníci sa započúvali do ukážok z oper, ktoré budú v repertoári v divadelnej sezóne 2021/2022, a tiež sme si pripomenuli niekoľko životných jubileí a výročí.

Účinkovali sólisti Opery a Baletu SND Jolana Fogašová, Adriana Kohútková, Mariana Sajko, Andrea Vizvári, Ondrej Šaling, Richard Šveda, Dalibor Jeniš, Tomáš Juhás, Michal Lehotský, Olga Chelpanova, Konstantin Korotkov, spoluúčinkoval orchester Opery SND pod taktovkou Martina Leginusa. Moderovali členovia Činohry SND Anežka Petrová a Daniel Fischer. V druhej časti programu pri fontáne pred novou budovou SND vystúpili Richard Autner s kapelou a Orchester Jeana Valjeana s frontmanom Danielom Fischerom.

Spoluúčinkovali Marek Žilinec, Milan Koyš, Vladimír Nikulin, Martin Christov, Daniel Žulčák, Lukáš Dóza, Juraj Varga, Vojtech Geleta

Peter Dvorský 70

25. september 2021, nová budova SND, sála Opery a Baletu SND

Presne v deň 70. narodenín tenoristu Petra Dvorského sa Opera Slovenského národného divadla, jeho dlhoročná domovská scéna, rozhodla usporiadať výnimočný slávnostný koncert na jeho počesť. Pozvanie na účinkovanie prijali svetové operné hviezdy Piotr Beczała, Jorge de León, Pavol Bršlík, Adriana Kučerová, Miroslav Dvorský, Petr Nekoránek a ďalší sólisti a hostia Opery SND. Nekončiaci sa potlesk zaznamenali aj televízne kamery a tak sa galakonzert vysielal v live streame a zo záznamu sa dostal na televízne obrazovky RTVS.

Dirigent Ondrej Lenárd

Účinkovali Piotr Beczała, Jorge de León, Pavol Bršlík, Adriana Kučerová, Jolana Fogašová, Eva Hornyáková, Michal Lehotský, Miroslav Dvorský, Petr Nekoranec, Tomáš Juhás a Daniel Čapkovič a orchester Opery SND

Zaznamenané a odvysielané

Aj počas divadelnej prestávky spôsobenej pandémie prinášala Opera SND projekty, ktoré boli zachytené na kameru a mohli tak byť od prezentované verejnosti prostredníctvom portálu Návštevník Online alebo verejnoprávnej televízie RTVS.

Dvořákové piesne – kúsok ticha v hudbe, v spojení cyklov Písňe milostné, Cigánské melodie a Biblické písňe. V hudobnom filme účinkovali sólisti Opery SND Eva Hornyáková a Peter Mikuláš s klavírnym sprievodom Andrey Báležovej. Hostia programu boli Anežka Petrová a Margaréta Spišáková. Online predstavenie sa uskutočnilo 13. 6. 2021 od 20.00 hod. Projekt bol nominovaný v rámci súťažného výberu festivalu hudobných filmov Zlatá Praha 2021.

Réžia Samuel Spišák

Hudobná réžia Branko Ladič

Opera SND vyhotovila záznamy inscenácií *Rigoletto*, *Rusalka*, *La traviata* a zaznamenala aj koncert Peter Dvorský 70 pre odvysielanie v roku 2022.

Operné štúdio SND

Hoci pandemická situácia zasiahla aj do aktivít Operného štúdia Opery SND, neodradila výnimočných lektorov k odovzdávaniu svojich skúseností a vedomostí štípendistom počas workshopov. Koncom apríla hostila Opera SND v Opernom štúdiu na spevácko-interpretáčnych kurzoch popredného slovenského operného svetobežníka Pavla Bršlíka a skúseného korepetitora Róberta Pechanca. Počas kurzov zasvätili adeptov do interpretácie piesňovej a opernej literatúry 19. a 20. storočia. Druhý cyklus Operného štúdia SND sa začal v novembri workshopom na tému vytvárania pohybových improvizácií. Toto pohybové divadlo viedli choreografka, tanečníčka a pedagogička Magdaléna Čaprdová a režisérka a pedagogička Magda Švecová. V decembri sa konal workshop Baroková gestikulácia a spevácko-interpretáčne kurzy Duchovná a sakrálna hudba. Tie viedli tanečnica a choreografka Andrea Miltnerová, hlasový kouč Ahmad Hedar, operní sólisti Markéta Cukrová a Peter Mikuláš.

Zájazdy Operného štúdia SND

9. septembra 2021 sa predstavilo Operné štúdio SND s inscenáciou *Denník Anny Frankovej* v Martine na festivale Dotyky a spojenia 2021.

BALET

Hlavným zámerom nového vedenia Baletu SND, ktoré začalo svoju činnosť v prvom polroku 2021, bolo vrátiť tanečníkov späť do divadla, umožniť tréningový proces, nastaviť systém fungovania v rámci opatrení súvisiacich s pandémiou, príprava hracieho plánu do konca prebiehajúcej sezóny, príprava dramaturgického plánu na ďalšiu sezónu a prioritou bolo pripraviť tanečníkov na predstavenia po takmer ročnej pauze. V prvom polroku inscenoval Balet SND obnovenú premiéru pôvodného detského baletu *Narodil sa chrobáček* v choreografii Igora Holováča, z ktorej sa vytvoril filmový záznam. Ďalej uviedol online inscenácie *Luskáčik* (Piotr Iljič Čajkovskij), *Angelika* (Eugen Suchoň) a *Narodil sa chrobáček* (Tibor Frešo). V druhom polroku sa realizovali dve premiéry. Komponovaný program Balet&SEUK, ktorý je výberom z fragmentov diel repertoáru Baletu SND a úspešných choreografií z tvorby SEUK-u. Ambíciou programu je snaha budovať a rozširovať baletné publikum a zviditeľňovať balet a tanečné umenie. Vrcholom sezóny bola premiéra Prokofievovho baletu *Popoluška* v choreografii významného britského choreografa Michaela Cordera. V náročnej sezóne prerušovanej opatreniami, ktoré ohrozovali a komplikovali skúšobný proces, bola premiéra tejto inscenácie, náročnej z pohľadu nastudovania choreografie, hudby, ako aj výpravy, obrovskou výzvou. Počas roka rozvíjal Balet SND edukačné projekty a spolupracoval s oboma hlavnými tanečnými vzdelávacími inštitúciami. Obnovil tradíciu benefičného podujatia Umenie pre život a v spolupráci s Národným onkologickým ústavom pripravil exkluzívny večer za účasti baletných hviezd z európskych baletných scén. Baletný súbor sa v roku 2021 rozrástol aj o nových tanečníkov.

PREMIÉRY

Narodil sa chrobáček

Tibor Frešo, Nikita Slovák, Igor Holováč

obnovená premiéra 12. júna 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

V marci sme si pripomenuli výročie odchodu prvého slovenského sólistu a choreografa Jozefa Zajka (27. 4. 1923 – 13. 3. 1991). Jeho poslednou spoluprácou s Baletom SND bola v roku 1985 premiéra detského baletu Tibora Freša *Narodil sa chrobáček*. Frešov rozprávkový balet plánoval Balet SND uviesť počas storočnice ako odkaz na pôvodnú tvorbu a jej predstaviteľov. V 101. sezóne pripomenul odkaz tohto významného choreografa a tanečníka uvedením jeho diela a zároveň súbor privítal najmenších divákov späť v divadle. *Narodil sa chrobáček*, balet v dvoch dejstvách podľa klasickej predlohy Jána Karafiáta, patrí k vrcholným dielam skladateľa Tibora Freša. Pod názvom *Broučci* ho po prvý raz uviedli v ostravskom Divadle Zdenka Nejedlého v roku 1982. Pôvodná baletná rozprávka

na hudbu slovenského skladateľa Tibora Freša odkrýva najmenším divákom svet roztancovaných chrobáčikov. Príbeh s hlbokým etickým posolstvom sa odvíja na pozadí striedania ročných období a večného kolobehu prírody. Ambíciou tvorcov Igora Holováča a Nikitu Slováka bolo vytvoriť balet, ktorý môžu vnímať deti od najmenšieho veku, a zároveň doň vložiť posolstvá, ktoré oslovia aj staršie deti a dospelých. Libreto Borisa Slováka doplnili o hereckú postavu rozprávača (Richard Stanke, Alexander Bárta) sprevádzajúceho deti celým predstavením. Nikitov text umožnil hercom, aby deti ešte viac vtiahli do deja a podieľali sa na ňom. Inscenácia sa tak stala interaktívnejšou a zrozumiteľnejšou. Keďže sa súbor od posledného inscenovania výrazne obnovil, v aktuálnej verzii sa predstavilo nové obsadenie tanečníkov. V hlavných úlohách sa uviedli Tatum Shoptaugh, Viacheslav Kruť, Romina Kolodziej, Viktória Šimončíková, Adrian Szelle, Andrej Szabo a ďalší.

Hudba	Tibor Frešo
Libreto	Boris Slovák
Choreografia	Igor Holováč
Úprava libreta a texty piesní	Nikita Slovák
Scéna	Milan Ferencčík
Kostýmy	Josef Jelínek
Dirigent	Dušan Štefánek

Balet&SLUK

Juraj Hamar, Kristián Kohút, Stanislav Marišler, Nina Poláková

premiéra 2. októbra 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Nový projekt vznikol s cieľom prepojiť tvorbu dvoch profesionálnych tanečných súborov – Baletu SND a Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (SLUK). Zámerom tejto produkcie je priniesť krásu rozličných žánrov tanca v rámci spoločného komponovaného programu s výberom toho najlepšieho z repertoáru oboch súborov. Tanečníci Baletu SND sa predstavili v divácky obľúbených choreografiách klasického repertoáru a SLUK do programu prispel najkrajšími tanečnými fragmentmi, ktoré reprezentujú bohaté folklórne dedičstvo Slovenska. Sólisti a členovia oboch súborov predviedli bok po boku interpretačné majstrovstvo a širokú pohybovo-žánrovú škálu v choreografiách, ktoré potešili nielen milovníkov tanečného umenia. Tanečné čísla Baletu SND hudobne naštudoval dirigent Dušan Štefánek.

Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND, orchester Opery SND, tanečný súbor, ľudová hudba a spevácka skupina SLUK-u.

Program: ADAGIO A PAS DE QUATRE Z BALETU *LABUTIE JAZERO*, choreografia Rafael Avnikjan podľa Mariusa Petipu a Leva Ivanova, hudba Piotr Iljič Čajkovskij. BEŤARE, choreografia

Marek Grega, hudba Peter Mikulec. LIPTÁČKY, choreografia Stanislav Marišler, hudba Peter Mikulec, TRIO BRATOV Z INSCENÁCIE ZA HRANICAMI HRIECHU/BRATIA KARAMAZOVOCI, choreografia Boris Eifman. ARE YOU AS BIG AS ME?, choreografia Roman Novitzký, hudba Mazmat Modine, VYHADZOVANÁ Z MYJAVSKA, choreografia Laco Cmorej, Stanislav Marišler, Ján Ševčík, hudba Stano Palúch, DIANA A ACTEON PAS DE DEUX, choreografia Vasilij Medvedev a Stanislav Fečo podľa A. J. Vaganovovej, hudba Cesare Pugni (aranžmán Riccardo Drigo), SALAŠ, choreografia Ján Blaho, Stanislav Marišler, hudba Stano Palúch, THAĽS, choreografia Nina Poláková, hudba Jules Massenet.

Popoluška

Sergej Prokofiev, Michael Corder

premiéry 19. a 20. novembra 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Rozprávkový príbeh Popolušky z pera francúzskeho spisovateľa Charla Perraulta inšpiroval hudobného velikána Sergeja Prokofieva k skomponovaniu jedného z najkrajších baletných opusov 20. storočia. Melodicky bohaté dielo plné emócií, krehkosti, melanchólie a nádherných tanečných obrazov je stále príťažlivým a podnetným materiálom pre umelcov na celom svete. Pre súbor baletu išlo o prvú inscenáciu renomovaného britského choreografa Michaela Cordera. Corder pri spracovaní Prokofievovho baletu vychádzal z bohatej farby hudobnej partitúry i emocionality dejovej línie známej rozprávky, ktoré zvýraznil moderným choreografickým videním. Corderov choreograficko-režijný koncept vhodne dopĺňa výprava anglického scénografa a kostýmového výtvarníka Marka Baileyho.

Výpravná inscenácia *Popolušky*, ktorú choreograf pôvodne vytvoril pre Anglický národný balet v roku 1996, získala Cenu Laurencea Oliviera a Cenu London Evening Standard za mimoriadny inscenačný počin. Premiéry aj reprízy v SND zaznamenali veľký divácky ohlas a priaznivé odborné kritiky.

V baletu Popoluška sa predstavili poprední sólisti Baletu SND Olga Chelpanova, Tatum Shoptaugh, Konstantín Korotkov, Viacheslav Kruť, Artemyj Pyzhov a Adrián Szelle a ďalší. V inscenácii ďalej účinkujú zbor Baletu SND, žiaci tanečného konzervatória Evy Jaczovej v Bratislave a orchester Opery SND.

Hudba	Sergej Sergejevič Prokofiev
Choreografia a réžia	Michael Corder
Hudobné naštudovanie	Ondrej Olos
Dirigent	Ondrej Olos Martin Leginus
Scéna a kostýmy	Mark Bailey

ZÁZNAM INSCENÁCIE

Tibor Frešo, Nikita Slovák, Igor Holováč

NARODIL SA CHROBÁČIK/online

REALIZÁCIA ZÁZNAMU

Technici prenosového voza

Tomáš Takáč, Andrej Faraonov,

Matej Čilík

Kameramani

Marianna Jakubeková, Andrej Migra,

Enrik Bistika, Matej Štelmach

Špeciálna kamerová technika jimmy jib

Viktor Herrgott

Vedúci výrobného štábu

Peter Jurík

Výkonný producent za FART STUDIO s.r.o.

Anton Faraonov

Hlavný kameraman

Anton Faraonov

Réžia a strih záznamu

Anton Faraonov

Rok výroby záznamu 2021

Termíny streamovania 26. a 27. jún 2021

Piotr I. Čajkovskij

LUSKÁČIK/Online

Detský balet *Luskáčik* patrí už neodmysliteľne k obdobiu Vianoc. Tajomný oživený svet v tieni vianočného stromčeka, odvážny Luskáčik bojujúci s Myším kráľom a roztancované snehové vločky sú ikonickými obrazmi baletu, ktorého rozprávkový príbeh sa vznáša na podmanivých melódiách. Hudobná partitúra k *Luskáčikovi* si vďaka melodickosti a snovosti vyslúžila prívlastok „symfónia detstva“. Spolu s *Labutím jazerom* a *Spiacou krásavicou* uzatvára Čajkovského tvorbu symfonických baletov, ktoré tvoria zlatý fond klasického baletného dedičstva. Najznámejší vianočný príbeh *Luskáčik* oživa už ôsmu sezónu v koncepcii Vasilija Vajnonena a choreografickej úprave Rafaela Avnikjana a Jozefa Dolinského. Spolu so sólistami a s členmi Baletu SND sa predstavia žiaci Tanečného konzervatória Evy Jaczovej a Bratislavský chlapčenský zbor.

Choreografická predloha

Vasilij I. Vajnonen

Hudba

Piotr Iljič Čajkovskij

Choreografia a réžia

Rafael Avnikjan, Jozef Dolinský

Scéna a kostýmy

Josef Jelínek

Hudobné naštudovanie

Peter Valentovič

Dirigent

Dušan Štefánek

Účinkujú Olga Chelpanova, Tatum Shoptaugh, Erina Akatsuka, Konstantin Korotkov, Viacheslav Krut', Artemyj Pyzhov, sólisti a zbor Baletu SND, žiaci Tanečného konzervatória Evy Jaczovej a Bratislavský chlapčenský zbor pod vedením Magdalény Rovňákovej

Rok výroby záznamu 2013

Termíny streamovania 23., 24., 25. december 2021

SME NÁRODNÉ/príloha Sme

Dramaturgia Baletu SND sa podieľa na obsahu prílohy SME NÁRODNÉ, ktorá vychádza raz mesačne a prináša rozhovory, štúdie, články a eseje na témy, ktorými aktuálne žije balet prvej scény.

PODCAST SME NÁRODNÉ

Cieľom nového projektu SND, ktorý prepojil Činohru, Operu aj Balet – SME NÁRODNÉ, je prinášať raz týždenne zaujímavé témy a informácie o tom, čo sa v divadle deje, a to aj mimo jeho javísk. Zámerom podcastov jednotlivých súborov bolo otvárať dvere do zákulisia novým spôsobom, predstavovať osobnosti divadla či fenomény, ktoré prináša doba. Balet SND pripravil od apríla 2021 tri podcasty na témy Tanečníci počas lockdownu s Norou Gallovičovou a Jánom Gallovičom, Narodil sa chrobáček s Igorom Holováčom a Nikitom Slovákom, Luskáčik s Dušanom Štefánkom a Norou Gallovičovou.

KONCERTY

Letné gala SND

Gala opery a baletu, 26. júna 2021, námestie pred novou budovou SND

Balet SND sa predstavil tromi novými choreografiami na hudbu Prokofieva, Dvořáka a Masseneta. Umelecká šéfká Baletu SND Nina Poláková vytvorila na Meditáciu z druhého dejstva Massenetovej opery *Thaïs* dueto pre prvých sólistov Baletu SND Olgu Chelpanovú a Konstantina Korotkova, sólo na husliach hrala Lucia Harvanová. Peter Dedinský sa uviedol choreografiou Pekelný tanec z Dvořákovskej opery *Čert a Káča*. Reona Sato uviedla valčík z Prokofievovho baletu *Popoluška*. Baletné čísla sprevádzal orchester Opery SND pod taktovkou Martina Leginusa. Účinkovali sólisti a zbor Baletu SND.

EDUKAČNÉ PROJEKTY

Večer tanečného umenia VŠMU a Baletu SND

29. jún 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Večer tanečného umenia je výsledkom projektu Choreografický ateliér a spolupráce VŠMU a Baletu SND, ktorá prebieha už siedmy rok. Je prezentáciou prác študentov Katedry tanečnej tvorby VŠMU a absolventov choreografie v rámci rôznych tanečných žánrov. Hlavnou časťou programu bola prezentácia záverečnej práce absolventa choreografie Adriana Ducina, sólistu Baletu SND. Svoje štúdium choreografie na KTT VŠMU uzavrel choreografiou kultového diela *Bolero* od Mauricea Ravela. Choreograf v ňom reflektoval posledný rok lockdownu, počas ktorého zasiahla pandémia do našich životov a poznačila ich. V rámci večera uviedol aj trio Mare na *Klavírny koncert G Dur* Mauricea Ravela. Predstavitel' strednej generácie choreografov Igor Holováč, ktorý má na konte niekoľko celovečerných aj komorných diel, doplnil program o duo *Quiet in my soul* na hudbu Lajka Félixia. Absolventka choreografie a sólistka baletu Reona Sato predstavila svoje nové duo *A useless matter* na hudbu Ryuichi Sakamota. Program bol doplnený bakalárskou prácou tŕi študentkou choreografie Hanou Vidovou. V štyroch nových tanečných dielkach sa predstavili sólisti a členovia Baletu SND, piatu choreografiu interpretovali študentky KTT VŠMU.

Umenie pre život

22. október 2021, nová budova SND, Sála opery a baletu

Balet SND v spolupráci s Národným onkologickým ústavom pripravil ďalší ročník projektu Umenie pre život. V galaprograme vystúpili renomované osobnosti tanečného umenia zo siedmich európskych baletných súborov. Ambíciou tohto pravidelne uvádzaného podujatia, ktoré iniciuje Národný onkologický ústav/NOÚ spolu s našou prvou baletnou scénou, je upozorniť na problematiku prevencie a liečby onkologických ochorení. Názov Umenie pre život vychádza z filozofie Umenie liečiť a umenie pomáhať. Galavečer má charitatívny charakter s cieľom podporiť aktivity NOÚ zamerané na zvýšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, komfortu pacientov a na rozvoj pracovísk ústavu. Na programe boli časti choreografií alebo nové diela, ktoré divák Baletu SND nemá možnosť vidieť, duetá od ikonických svetových choreografov, akými sú Roland Petit, Rudolf Nurejev, Kenneth MacMillan, John Cranko či Mauro Bigonzetti.

Baletné súbory: Ballet de l'Opéra national de Paris, Stuttgarter Ballett, Het Nationale Ballet, Wiener Staatsballett, Balet Národného divadla Brno, Balet Štátneho divadla Košice a Balet SND.

Účinkovali Ludmila Pagliero, Audric Bézard, Maia Makhateli, Jozef Varga, Jakob Feyferlik, Miriam Káčerová, Roman Novitzky, Nina Poláková, Roman Lazík, Manuele Bolzonello, Peter Lerant, Ryunoske Ishikawa, Robert Koch, Shoma Ogasawara, Solomon Osazuva, Gennaro Sorbino, Tetiana Lubska, Olga Chelpanova, Konstantin Korotkov, Jean-Michel Reuter, Gerardo Gonzalez Villaverde, Emanuele Ferrentino.

SITE SPECIFIC PROJEKT – BLOCK PARTY

28. august 2021, nová budova SND, 16.00 – 22.00 hod.

Platforma Tanečná scéna v spolupráci s Baletom SND uviedla projekt BLOCK PARTY SND, a teda deň plný tanca, hudby a rozhovorov o tanci. Súčasťou podujatia bola talkshow na tému street dance verzus balet s tanečníkmi z oboch tanečných sfér (Spunkey – street dance, Adrian Szelle – Balet SND), ktorí odpovedali na otázky týkajúce sa tréningovej prípravy, prezentácie a kariéry tanečníkov oboch žánrov. Po tanečnom workshope, ktorý viedla francúzska tanečnica Clementine, prebiehal niekoľkohodinový tanečný „jam“. Na záver sa konalo predstavenie spájajúce viacero štýlov a smerov tanca. V projekte plánuje Balet SND pokračovať aj v ďalšej sezóne.

Účinkovali La compania flamenco Libušky Bachratej, tanečníci street dance Gabanna, Krishpin, Baška Michaligová, Sera, Chilli, Katarína Matúšová, Simona Tonková a ďalší. K vrcholom podujatia patrilo dueto A useless Matter v choreografii Reony Sato (tanec Reona Sato a Damani Williams)

HOSŤOVANIE

Balet SND sa v septembri 2021 zúčastnil na Medzinárodnom festivale v Egri. Predstavil nové komorné dielo mladého choreografa a sólistu Baletu SND Adriana Ducina, Bolero na hudbu Mauricea Ravela. Bolero, nadčasová a neobyčajná skladba zapísaná aj ako najdlhšie plynulé crescendo v dejinách hudby, inšpirovala choreografa k vytvoreniu moderného baletného diela na pozadí aktuálnej pandemickej doby.

Úsek komunikácie a obchodu SND

Pôvodné Centrum marketingu prechádzalo od nástupu nového vedenia vnútornou transformáciou, ktorá bola ukončená k 1. 7. 2021, keď sa oddelenie premenovalo na Úsek komunikácie a obchodu.

Divadelné noviny *SME NÁRODNÉ*

Jednou z priorit nového vedenia je oslovenie divákov na celom Slovensku. Národné divadlo patrí všetkým, bez ohľadu na to, v ktorom meste bývajú. Vnímame ako svoju povinnosť o dani v SND informovať čo najširšie publikum, keďže rozpočet SND je z veľkej časti hradený z verejných financií. Rozhodli sme sa preto z pandemických a ekonomických dôvodov pozastavené vydávanie časopisu *Portál* nahradiť divadelnými novinami, ktoré vďaka nášmu partnerovi SME vieme distribuovať naprieč celým Slovenskom.

Noviny *SME NÁRODNÉ* vychádzajú jedenkrát mesačne ako príloha denníka *SME* – posledný štvrtok v mesiaci v náklade 36-tis. kusov. SND k tomu distribuuje v závislosti od pandemickej situácie ďalších 500 až 3 000 ks mesačne. Dohromady má *SME NÁRODNÉ* približne desaťnásobný náklad oproti pôvodne vydávanému časopisu *Portál*.

Rozsah prvého čísla bol 16 strán, ostatné čísla v roku 2021 mali 12 strán.

Náklad samostatnej prílohy, ktorý distribuuje SND, je v mesiacoch uplynulého roka rôzny v závislosti od pandemických opatrení. Tieto výtlačky SND distribuuje do verejných priestorov SND (foyer a šatne k príslušným divadelným sálam činohry, opery a baletu, pokladnice SND), do priestorov pracovísk zamestnancov SND (vrátnice, bufety), do bratislavských predajní siete kníhkupectiev Panta Rhei, vybraných bratislavských kaviarní, na VŠMU, do Divadelného ústavu a českého Divadelného inštitútu v Prahe. Výtlačky prílohy mesačne zasielame aj na vybrané veľvyslanectvá a Slovenské inštitúty.

Náklad samostatnej prílohy za rok 2021

apríl	500 kusov
máj	3 000 kusov
jún	3 000 kusov
júl	noviny nevychádzajú počas divadelných prázdnin
august	3 000 kusov
september	3 000 kusov
október	3 000 kusov
november	2 000 kusov
december	500 kusov

Šéfredaktorom je divadelný režisér Matúš Bachynec. Redakciu tvoria interní zamestnanci SND (činohra, opera, balet, Úsek komunikácie a obchodu).

Stáli externí prispievatelia:

- divadelná teoretička a kritička Martina Mašlárová,

- prekladateľ Ján Štrasser,
- scénograf Fero Lipták.
- od marca 2021 do júna 2021 bol stálym prispievateľom aj pán Milan Lasica.

Relevantné články prispievateľov poskytujeme aj v online verzii denníka SME, kde zasahujú ďalší okruh čitateľov.

Štatistika čítanosti na webe (číselný údaj vyjadruje súčet kliknutí na články v danom mesiaci):

apríl	13 216
máj	5 659
jún	4 173
august	2 954
september	2 032
október	1 293
november	7 117
december	8 406

Podcasty *SME NÁRODNÉ*

V roku 2021 sme opublikovali 22 epizód podcastu *SME NÁRODNÉ* – 4 s baletnou tematikou, 8 operných a 10 činoherných.

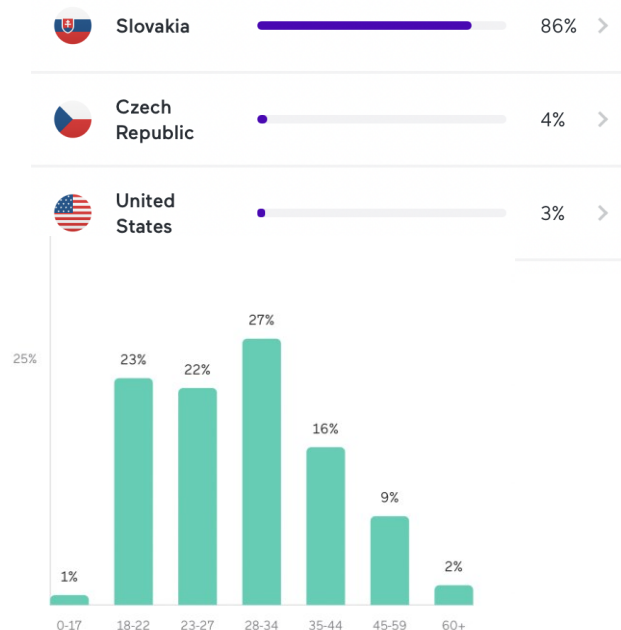
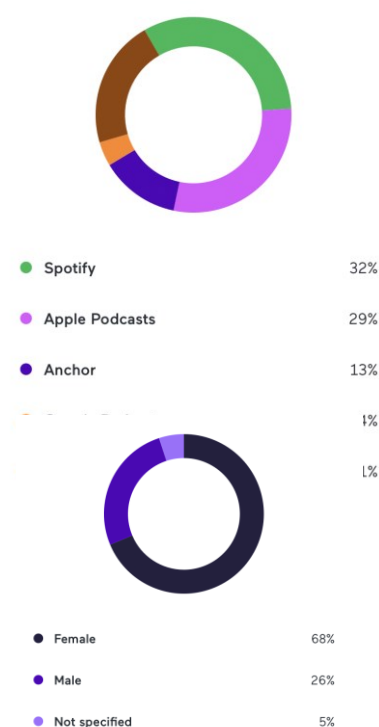
Podcasty vychádzali aj vo forme krátkych článkov na stránkach denníka *SME*. Tabuľka č. 1 uvádza počúvanosť epizód, tabuľka č. 2 dosah/čítanosť týchto článkov bez ohľadu na to, či si čitateľ epizódy vypočuje. Celková počúvanosť za všetkých 22 epizód v sledovanom období bola **10 658 prehratí**, čítanosť dosiahla **25 100 prečítaní**.

EpisodeTitle	Plays	Time (UTC)
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom – Richard Autner	820	3/28/2021 09:00:00
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom – Táňa Pauhofová	759	5/16/2021 11:00:00
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom - Zuzana Fialová	708	6/27/2021 12:20:39
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom – Milan Ondřík	615	4/4/2021 11:00:00
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom – Dano Heriban	594	6/20/2021 12:00:00
Činohra SND: Kým som keď nie som hercom – Daniel Fischer	519	4/18/2021 11:00:00
Opera SND: Dvořákova Rusalka – o hudobnom bohatstve ktoré nepodlieha inflácii	473	6/13/2021 12:00:00
Balet SND Špeciál: Rozhovor s umeleckou riaditeľkou Baletu SND Ninou Polákovou	400	4/4/2021 11:00:00
Činohra SND Špeciál: Rozhovor s riaditeľkou Činohry SND Miriam Kičiňovou	380	5/30/2021 12:00:00
Opera SND Špeciál: Rozhovor s umeleckým riaditeľom Opery SND Daliborom Jenisom	377	4/11/2021 11:00:00

Tabuľka č. 1 – počúvanosť 10 najúspešnejších epizód

Poslucháči nás najčastejšie počúvajú na platformách Spotify – 32 %, Apple Podcasts – 29 %, Anchor – 13 %. 86 % poslucháčov pochádza zo Slovenska, počúvajú nás aj v Českej republike (4 %), v USA (3%). 68 % poslucháčov tvoria ženy, 26 % muži, 5 % svoje pohlavie neuvádza. Vekovo sme najviac oslovili skupinu poslucháčov vo veku 28 – 34 rokov, ale počúvanosť je všeobecne široká najmä u ľudí vo veku 18 – 44 rokov.

Podcasty pravidelne uverejňuje a promuje denník SME na svojich stránkach, ku každej epizóde bol publikovaný krátky článok, ktorý mal spropagovať danú tému a hostí.

Obr. 1 Platformy, na ktorých najčastejšie poslucháči počúvajú podcast SME NÁRODNÉ

Obr. 2 Pohlavie poslucháčov

Obr. 3 Geografická lokácia poslucháčov

Dátum	Názov epizódy	počúvanosť	čítanosť článku
16. 5. 2021	Kým som, keď nie som hercom – Táňa Pauhofová	810	3 414
2. 5. 2021	Nora Gallovičová a Ján Gallovič	313	2 541
12. 12. 2021	David Mamet – <i>Glengarry Glen Ross</i>	442	2 185
27. 6. 2021	Kým som, keď nie som hercom – Zuzana Fialová	770	1 873
4. 4. 2021	Kým som, keď nie som hercom – Milan Ondřík	643	1 698
18. 4. 2021	Kým som, keď nie som hercom – Daniel Fischer	542	1 588
28. 3. 2021	Kým som, keď nie som hercom – Richard Autner	853	1 136
30. 5. 2021	Miriám Kičiňová – špeciál – rozhovor s riaditeľkou Činohry SND	403	945
25. 4. 2021	Dana Košická – rozhovor s členkou činohry ŠDKE	317	909
23. 5. 2021	Dvořákové piesne – Kúsok ticha v hudbe	346	864

Obr. 4 Vekové zloženie poslucháčov

Tabuľka č. 2 Čítanosť článkov k 10 najčítanejším epizódam, bez ohľadu na to, či si čitateľ epizódy vypočuje

Kampane audio/video

Posilnenie audiovizuálneho oddelenia bola jedna z prvých priorít nového vedenia. Interný tím sme rozšírili o režisérov, ktorí kvalitatívne posunuli AV výstupy.

K premiéram jednotlivých súborov sa realizovali trailery k premiérovým titulom, ako aj k repertoárovým inscenáciám nasadeným v aktuálnej sezóne. K obľúbeným formátom pri propagácii patrili rozhovory s tvorcami a protagonistami. Interný tím taktiež vyrábala videoart projekcie použitý priamo v inscenáciách. Dokumentačným spôsobom priebežne zachytávali rôzne úpravy a práce v rámci revitalizácie novej budovy SND a jej okolia. Pri kampani k otvoreniu 102. sezóny a pri vianočnej kampani sme spolupracovali s externými tvorcami.

Videospoty – kampane SND

Činohra SND

Matka – trailer 30 s do TV

Glengarry Glen Ross – trailer 30 s TV

Vojna a mier – trailer 30 s – výroba, zatiaľ nenasadené

Divadelný román – trailer 30 s – výroba, zatiaľ nenasadené

Čaj a apokalypsa – trailer 30 s

Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana) – trailer 30 s

Balet SND

Popoluška – trailer 30 s TV

Balet&SLUK | Tancom k sebe – trailer 30 s TV

Umenie pre život – baletný galavečer SND a NOÚ – trailer 30 s TV

Opera SND

La traviata – séria dokumentárnych rozhovorov s tvorcami

- videoart projekcie použité v inscenácii

Operné štúdio SND

Denník Anny Frankovej – trailer 30 s

Dido a Aeneas | Zuzanka Hraškovie – Operné štúdio SND – trailer 30 s TV

- videoart projekcie použité v inscenácii

Kampane

Ideme do divadla SND kampaň

Kúpa vstupenky cez navstevnik.online kampaň

Žijeme operou kampaň SND spot

Revitalizácia novej budovy SND a jej okolia – dokumentárny formát

Jolana Fogašová pozýva na predstavenie *Tosca* – dokumentárny formát natočený pri príležitosti jubilea sólistky Opery SND Jolany Fogašovej

Dvořákové piesne – Kúsok ticha v hudbe – trailer

Robert Roth a Roman Poláčik pozývajú na inscenáciu *Mojmír II. alebo Súmrak ríše*

Letné pandemické desatoro – kampaň k dodržiavaniu protipandemických opatrení

Vizuály 102. sezóny making of

Vianočné darčkové poukážky SND | Rišo & Rišo – (Stanke a Autner); koncept stand-up comedy – kampaň SND

Externé spolupráce

V rámci externej spolupráce Slovenského národného divadla s mladým kameramanom a tvorcom videí Borisom Holečkom (*Slepačí bujón*) boli vytvorené dva videospoty. Jeden pozýval divákov SND na novú 102. divadelnú sezónu, druhá kampaň prostredníctvom videospotu vyzývala na zakúpenie Vianočných darčkových poukážok. V traileri vianočnej kampane boli zábery z inscenácií všetkých súborov s jemne vianočnou tematikou. V spolupráci s Borisom Holečkom a jeho tímom vznikol aj trailer k novej inscenácii opery *La traviata*.

Videospoty ku kampaniam od štúdia *Slepačí bujón*

102. divadelná sezóna SND

La traviata – trailer 30 s

Vianočné darčkové poukážky SND

Audiospoty

S cieľom podpory predaja premiérových a repertoárových predstavení produkcie Opery a Baletu v spolupráci s Činohrou SND v roku 2021 nahrali kompletne audiospoty k repertoáru súborov Opery a Baletu SND na sezónu 2021/2022.

Audiospoty kampane a premiéry 2021/2022 – Činohra SND

Hráme v auguste | Činohra SND

Glengarry Glen Ross | Činohra SND

Matka | Činohra SND

Audiospoty premiéry a reprízy 2021/2022 – Opera SND

Aida | Opera SND – reprízový spot

Bohéma | Opera SND – reprízový spot

Čert a Káča | Opera SND – premiérový i reprízový spot

Denník Anny Frankovej | Opera SND – TV spot voice over

Dido a Aeneas | *Zuzanka Hraškovie* | Operné štúdio – premiérový spot

Don Carlo | Opera SND – reprízový spot

Don Giovanni | Opera SND – reprízový spot

La traviata | Opera SND – premiérový i reprízový spot

Netopier | Opera SND – reprízový spot

Rozprávka o šťastnom konci | Opera SND – reprízový spot

Rusalka | Opera SND – nahraté dve verzie reprízového spotu

Sedliacka česť | *Komedianti* | Opera SND – reprízový spot

Tosca | Opera SND – reprízový spot

Turandot | Opera SND – reprízový spot

Audiospoty k mimoriadnym koncertom Opery SND 2021/2022

Čarovné noci v opere

Giacomo Puccini – *Preludio sinfonico & Messa di Gloria*

Ján Cikker – *Vzkriesenie*

Peter Dvorský 70

Príbeh hudby: Tajomstvo ľudského hlasu

Simona Šaturová & Štefan Margita

Audiospoty premiéry a reprízy 2021/2022 – Balet SND

Balet&SLUK/Tancom k sebe | Balet SND – premiérový spot

Don Quijote | Balet SND – reprízový spot

Fashion Balet Gala | Balet SND – premiérový spot

Labutie jazero | Balet SND – reprízový spot

Luskáčik | Balet SND – reprízový spot

Narodil sa chrobáčik | Balet SND – reprízový spot

Popoluška | Balet SND – premiérový i reprízový spot

Rukopisy majstrov | Balet SND – premiérový spot

Umenie pre život | Balet SND – premiérový spot

Za hranicami hriechu/Bratia Karamazovovci | Balet SND – reprízový spot

Video podklady k propagácii pre sociálne siete – opera

Séria dokumentárnych rozhovorov s tvorcami inscenácie *La traviata* – krátke rozhovory v taliančine so slovenskými titulkami s režisérom Robertom Catalanom, so scénografom Emanuelom Sinisim, s kostýmovou výtvarníčkou Ilariou Ariemme a v neposlednom rade dirigentom Robertom Jindrom, ktorý dielo Giuseppe Verdiho pre Operu SND hudobne naštudoval.

Jolana Fogašová pozýva na predstavenie *Tosca* – dokumentárny formát natočený pri príležitosti jubilea sólistky Opery SND Jolany Fogašovej.

Martin Leginus pozýva na predstavenie *Tosca*.

V rámci propagácie konkurzu do druhého cyklu Operného štúdia boli vyrobené dve videopozvánky s Daliborom Jenisom a frekventantkou Zuzanou Weiserovou.

Vizuály 102. sezóny

Už tretí rok predstavuje Slovenské národné divadlo vizuály nadchádzajúcej sezóny spolu s predstavením dramaturgického plánu hneď v jej počiatku, teda v septembri. Cesta k tomu, aby sa plagáty tvorili vopred, bola v našom divadle celkom dlhá a nie bez úskalí. Najdôležitejším motívom

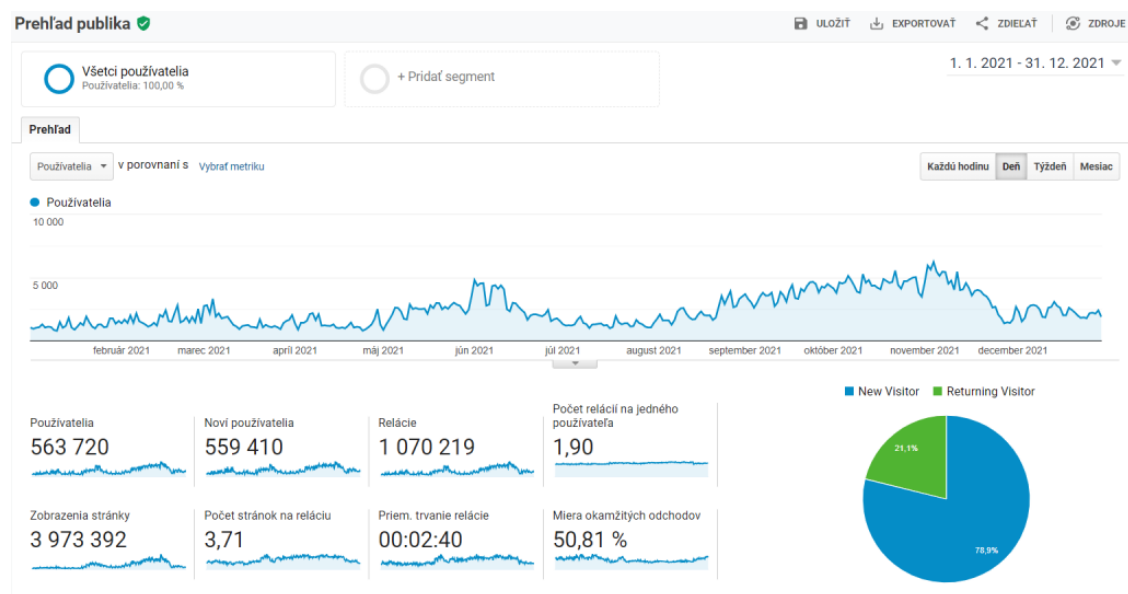
tohto rozhodnutia je rozpoznateľnosť identity národného divadla ako celku a rozlíšenie vizuality jednotlivých sezón. Plagáty jednej sezóny – celkom rovnako, ako sa v divadle zostavujú dramaturgické plány – by mali na seba nadväzovať, ale zároveň byť osobitým dielom každý sám osebe. Vizuality k 102. divadelnej sezóne sa vrátili k portrétu a figúre s dodatočnými maliarskymi alebo montážnymi zásahmi do fotografií, ktoré fyzicky upravil renomovaný fotograf Jakub Gulyás.

V dňoch 6. a 7. septembra 2021 prebehlo fotenie vizuálov k premiérovým inscenáciám. Vizuality pre činohru – *Glengarry Glen Ross*, *Matka*, *Kým prídu Stouni...*, *Salemské bosorky*, *Špina*, *Ostrov*, *Nebojsa* a opery *Lucia di Lammermoor*, *La traviata* a *Čert a Káča* nafotil Jakub Gulyás. Vizuality pre balet – *Balet&SLUK*, *Umenie pre život*, *Rukopisy majstrov* a *Fashion Balet Gala* nafotil Marian Furnica.

Internet, web a sociálne siete

Webové sídlo

Webové sídlo SND www.snd.sk zaznamenalo v priebehu kalendárneho roka 2021 celkovo 1 070 219 relácií a 3 973 392 zobrazení stránky. SND poskytlo návštevníkom svojej webovej stránky komplexné spektrum informácií. V rámci technickej podpory pribudli na webe štyri podsekcie. Prvá podsekcia *SME NÁRODNÉ*, kde uverejňujeme *Noviny*, *Novinky*, *Malé radosti* a *Podcasty*. Druhá podsekcia *Darčkové poukážky*, tretia podsekcia *Darujme*, v ktorom sa SND rozhodlo v spolupráci s OZ Úsmev ako dar iniciovať charitatívny projekt „*Divadlo pre všetky deti*“ a štvrtá podsekcia COVID-19, ktorá obsahuje všetky dôležité a aktuálne informácie o ochorení COVID-19, o opatreniach a s dopĺňujúcimi aktuálnymi vyhláškami ÚVZSR.

YouTube

Youtubový účet SND dosiahol v roku 2021 celkovo **472 738** videní, priemerný čas sledovania bol 2.33 (2:04) minút a diváci strávili sledovaním nášho obsahu dovedna 20 159 hodín. 75,6 %

sledujúcich pochádzalo zo Slovenska, 11 % z Českej republiky, 0,6 % z Nemecka. Nášmu kanálu v sledovanom období pribudlo **+501 sledovateľov** a aktuálne ho sleduje **15-tisíc odberateľov**.

Youtubový kanál sleduje 47,1 % žien, 52,9 % mužov. Vekovo je najsilnejšou skupina 25- až 34-ročných, ktorá predstavuje 31,5 % sledovateľov. Sledovateľov vo veku 18 – 24 rokov je 15,1 %, 35- až 44-ročných je 30,3 %, divákov vo veku 45 – 54 rokov je 14,6 %, nad 55 rokov 5,9 % a nad 65 rokov 2,6 %.

Počas roka sme na našom video kanáli uverejňovali rôzny video obsah – trailery na predstavenia, imidžové spoty, rozhovory s tvorcami inscenácií a ich protagonistami, zdarma sme odvysielali niekoľko živých prenosov z našich divadelných sál (*Sova* – sledovanosť 2 042 divákov, *Deklarácia závislosti* – 1 341 divákov).

Na náš youtubový kanál prichádzali sledovatelia primárne po vyhľadávaní cez Google Search – 27,5 %, z webu [snd.sk](https://www.snd.sk) prišlo 22,4 % sledovateľov a z Facebooku 15 %.

Sponzorované kampane

Najsilnejšie z hľadiska dosahu boli dve sponzorované kampane na platforme YouTube – *Vitajte v 102. divadelnej sezóne* a *Vianočné darčekové poukážky*. V oboch kampaniach bol nasadený a sponzorovaný 6-sekundový bumper a 30-sekundový trailer. V kampani *Vitajte v 102. divadelnej sezóne* sa 6 s bumper zobrazil 360 460 divákovi, 30-sekundový trailer sa zobrazil 556 609 divákovi, čo je dovedna **917 069 zobrazení**. Aktívne ich videlo 39 008 divákov. V kampani *Vianočné darčekové poukážky* sa 6 s bumper zobrazil 273 758 divákovi, 30-sekundový trailer sa zobrazil 93 293 divákovi, čo je dovedna **367 051 zobrazení**. Aktívne ich videlo 5 677 divákov.

Sociálne siete SND

Slovenské národné divadlo bolo v roku 2021 na sociálnych sieťach aktívne predovšetkým na svojich 4 profiloch na platformách Facebook a Instagram – profil Slovenské národné divadlo, profil Balet SND, profil Činohra SND, profil Opera SND.

Naplno sme na nich využívali všetky aktuálne nástroje, ktoré sociálne siete v tomto období ponúkali – tradičné posty s fotografiami, videami, posolstvami, 24-hodinové statické aj animované stories s linkami odkazujúcimi na web SND a kúpu vstupeniek. Prezdieľali sme zaujímavý obsah od našich sledovateľov, ktorí nás v príspevkoch označovali. Obľúbené boli príležitostné súťaže pre sledovateľov – o vstupenky, CD, vinylové platne a pod. Aktívne sme pracovali s hashtagmi, pri platenej reklame a tzv. boostovaní príspevkov sme na maximum využívali demografické, geografické a záujmové zacielenie. Platené kampane prebiehali naprieč oboma platformami. Tradičný videokontent

(trailery, spoty, rozhovory) sme dopĺňali aj najnovšími atraktívnymi formami – videami vo formáte 9 : 16, tzv. reels. K najvýznamnejším udalostiam sme pripravovali a publikovali tzv. eventy buď ako ich organizátori a hostitelia, alebo ako „co-host“ spoluorganizátorov. Sociálne siete sa v spoločnosti stali primárnym komunikačným kanálom, a preto ich naši zákazníci čoraz častejšie využívajú aj na priamu komunikáciu so SND ohľadom vstupeniek, platných pandemických opatrení, aktuálneho obsadenia predstavení alebo neraz len ako kanál na vyjadrenie vďaky a pochvaly za pekný zážitok či príležitostnú spätnú väzbu na výkon umelcov, divadelného personálu, gastroprevádzky a pod.

Prehľad jednotlivých profilov

Profil **Slovenské národné divadlo** mal na začiatku roku 2021 na Facebooku spolu 40 145 sledovateľov, na konci sledovaného obdobia 41 373, čo je nárast **+1 228 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 2 943 sledovateľov, čo je o **+460** viac než v predchádzajúcom období. Dosah príspevkov na Facebooku bol 863 680, na platforme Instagram 31 123. Platený dosah tohto účtu bol 138 102, čo je nárast oproti roku 2020 o 100 %. Facebookový profil sleduje 77,7 % žien, 22,9 % mužov, instagramový účet 74,8 % žien a 25,2 % mužov.

Tab. 1 Najúspešnejšie posty profilu Slovenské národné divadlo

Post	Dátum	Dosah	Reakcie (likes)
Naše predstavenia venujeme zdravotníkom	12. 2. 2021	141 863	2 630
Predstavujeme vám premiéry 102. sezóny	24. 9. 2021	66 952	1 337
Želáme vám Vianoce plné zážitkov	7. 12. 2021	61 751	1 158
Za Milanom Lasicom	18. 7. 2021	32 905	1675
Táňa Pauhofová pozýva na predstavenie <i>Fanny a Alexander</i>	28. 1. 2021	29266	102
Zastavme násilie na ženách	26. 11. 2021	27 298	702
Za Editou Gruberovou	18. 10. 2021	25 733	772

Profil Balet SND

Profil **Balet SND** mal na začiatku roku 2021 na Facebooku spolu 7 239 sledovateľov, na konci sledovaného obdobia 7 534, čo je nárast **+295 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 3 179 sledovateľov, čo je o **+567** viac než v predchádzajúcom období.

Profil Balet SND mal na Facebooku dosah 113 284, na Instagrame 21 297, platený dosah dosiahol 138 102 a platené impresie dokonca 478 200 videní.

Tab. 2 Najúspešnejšie posty Baletu SND

Post	Dátum	Dosah	Reakcie (likes)
Želáme vám krásne Vianoce	7. 12. 2021	50 000	755
December v predaji	3. 11. 2021	37 900	175
Predstavujeme vám baletné premiéry 102. sezóny	30. 9. 2021	23 500	271
Predstavujeme vám baletné premiéry 102. sezóny	30. 9. 2021	21 800	280
Vítame vás v 102. sezóne	30. 9. 2021	14 800	173
Baletná udalosť roka	16. 10. 2021	14 100	158

Profil Opera SND

Profil **Opera SND** mal na začiatku roku 2021 na Facebooku spolu 4 562 sledovateľov, na konci sledovaného obdobia 5 117, čo je nárast **+555 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 1 654 sledovateľov, čo je o **+237** viac než v predchádzajúcom období.

Zásah profilu SND na platforme Facebook bol 198 920, na Instagrame 17 138. Platený dosah 138 102, platené impresie 478 200.

Tabuľka č. 3 Najsledovanejšie príspevky na profile Opera SND

Post	Dátum	Dosah	Reakcie (likes)
Želáme vám Vianoce...	7. 12. 2021	50 000	755
December v predaji	3. 11. 2021	37 900	175
Predstavujeme vám premiéry 102. sezóny	30. 9. 2021	23 500	723
V Opere SND hráme pre vás opäť naživo	24. 5. 2021	22 100	723
Za Editou Gruberovou	18. 10. 2021	19 000	904

Vítame vás v 102. sezóne	30. 9. 2021	14 800	173
--------------------------	-------------	--------	-----

Profil Činohra SND

Profil **Činohra SND** mal na začiatku roku 2021 na Facebooku spolu 14 487 sledovateľov, na konci sledovaného obdobia 16 572, čo je nárast **+2 085 sledovateľov**. Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2021 dovedna 9 954 sledovateľov, čo je o **+788** viac než v predchádzajúcom období.

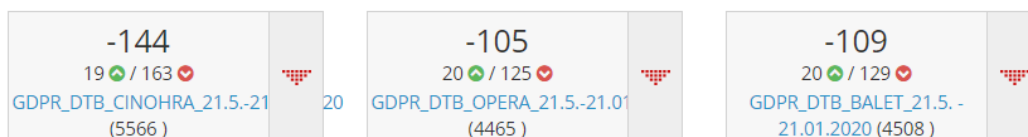
Facebook profil činohry mal dosah 988 720 videní, instagramový 77 873. Platený dosah 138 102, platené impresie 478 200.

Tabuľka č. 4 Najsledovanejšie príspevky na profile Činohra SND

Post	Dátum	Dosah	Reakcie (Likes)
Všetci mají deficit. ... Daniel Fischer a Dominika Kavaschová	14. 5. 2021	759 500	9 600
Želáme vám Vianoce...	7. 12. 2021	50 000	755
Ruské denníky ONLINE	30. 11. 2021	42 600	1200
December v predaji	3. 11. 2021	37 900	175
Príďte sa s nami ponoriť...	29. 1. 2021	37 600	77

Práca s databázami

Súčasťou balíka online komunikácie je priamy marketing (smartemaling), t. j. práca s databázami. V rámci podpory predaja Úseku komunikácie a obchodu SND spravuje databázu divákov s e-mailovými adresami, ktorá je členená do skupín – Činohra SND, Opera SND, Balet SND. Databázy slúžia Úseku komunikácie a obchodu SND na komunikáciu s divákmi prostredníctvom tzv. newsletterov či direct mailov. Databáza v súčasnosti predstavuje cca 14 539 kontaktov. Za celý rok 2021 sa poslalo 30 newsletterov a 72 direct mailov.

Youtubový účet SND dosiahol v roku 2021 celkovo **472 738** videní, priemerný čas sledovania bol 2.33 (2:04) minút a diváci strávili sledovaním nášho obsahu dovedna 20 159 hodín. 75,6 %

sledujúcich pochádzalo zo Slovenska, 11 % z Českej republiky, 0,6 % z Nemecka. Nášmu kanálu v sledovanom období pribudlo **+501 sledovateľov** a aktuálne ho sleduje **15-tisíc odberateľov**.

Youtubový kanál sleduje 47,1 % žien, 52,9 % mužov. Vekovo je najsilnejšia skupina 25- až 34-ročných, ktorá predstavuje 31,5 % sledovateľov. Sledovateľov vo veku 18 – 24 rokov je 15,1 %, 35- až 44-ročných je 30,3 %, divákov vo veku 45 – 54 rokov je 14,6 %, nad 55 rokov 5,9 % a nad 65 rokov 2,6 %.

Počas roka sme na našom video kanáli uverejňovali rôzny video obsah – trailery na predstavenia, imidžové spoty, rozhovory s tvorcami inscenácií a ich protagonistami, zdarma sme odvysielali niekoľko živých prenosov z našich divadelných sál (*Sova* – sledovanosť 2 042 divákov, *Deklarácia závislosti* – 1 341 divákov).

Na náš youtubový kanál prichádzali sledovatelia primárne po vyhľadávaní cez Google Search – 27,5 %, z webu snd.sk prišlo 22,4 % sledovateľov a z Facebooku 15 %.

Kampane OOH

V roku 2021 došlo k významnému navýšeniu rozpočtu alokovaného na kampane OOH. Vzhľadom na tendencie na trhu sa kampane realizované počas roka pretavili do kvantitatívnych výsledkov v rámci predaja vstupeniek. Jednotlivé kampane k realizovaným premiéram, ako aj komunikácia vizuálov reprízovaných predstavení spôsobili zviditeľnenie aktivít SND v regióne západ Slovenska. Poslednou masívnou kampaňou roka 2021 bola kampaň zameraná na predaj darčekových poukázok. Aj vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu sme dosiahli rekordný predaj za posledné roky, ktorý predstavoval 64 575 EUR. Celkovo bolo predaných 1 962 ks darčekových poukazov, z toho online predaj predstavoval 1 298 ks.

Vydavateľská a edičná činnosť

Medzi činnosti Úseku komunikácie a predaja patrí aj vydávanie tlačovín, či už programových, alebo premiérových. Programové tlačoviny sa v kontexte doby eliminovali na programový plagát a citylighty, ktoré však pre pandemické opatrenia vychádzali len v mesiacoch, keď sa reálne hralo.

K titulom jednotlivých premiér sa tlačia letáky, plagáty A1, citylighty a bulletiny. Pre výlepové spoločnosti dodávame aj citylighty, bilbordy, citylightboardy k jednotlivým kampaniam.

Ku koncertným titulom opery alebo pre Operné štúdio sa tlačia zvlášť programové brožúry. Ako už bolo uvedené vyššie, z ekonomických dôvodov bolo pozastavené dlhoročné vydávanie vlastného divadelného časopisu *Portál*.

Vydanie pravidelnej publikácie *Ročenky SND 12021/2022* bolo aj vzhľadom na pandemickú situáciu (zatvorenie divadla pre verejnosť) presunuté na začiatok nasledujúceho roka.

Protokol

V Slovenskom národnom divadle je práca intenzívne prepojená s protokolom ako takým. Aktívnym prístupom k protokolu sa v roku 2021 realizovala štrukturálna zmena v rámci protokolárnych hostí SND. K hosťom na premiérach a oficiálnych podujatiach SND nepochybne patria najvýznamnejší predstavitelia štátu, veľvyslanectiev, kultúrneho a spoločenského života, ktorí aktívne pristupujú k daniu v spoločnosti a reflektujú naň významnou mierou participácie. S protokolárnymi hosťami sa aktívne pracuje nielen pri príležitostiach premiér, ale aj priebežne počas roka prostredníctvom našej protokolistky, ktorá zastrešuje všetky aktivity smerujúce k najvýznamnejším hosťom SND.

PR aktivity

V rámci aktívnych mediálnych spoluprác došlo počas roka 2021 k stabilizovaniu štruktúry partnerov. Aktívne portfólio v rámci najväčších mediálnych domov, tlačových agentúr či webových portálov je významným predpokladom pre rozšírenie aktivít SND medzi spoločnosť do všetkých kútov Slovenska. Vzhľadom na rozšírenie alokovaných zdrojov na komunikáciu došlo tiež k rozšíreniu mediálnych spoluprác. Aktívna práca s mediálnymi partnermi má za následok vo zvýšenej miere všeobecný záujem o dianie v SND vo všetkých formách komunikácie, ako sú rozhlas a televízia, tlač, webové portály či tlačové agentúry, ktoré informujú o činnostiach SND.

Komunikácia SND 2021

Napriek pandemickej situácii a striedajúcim sa lockdownom bol kontakt s médiami mimoriadne živý a aktívny. Všetky médiá (printové, audio i video) sa počas celého roka zaujímali o stretnutia s novým vedením SND, riaditeľmi troch umeleckých súborov, ale predovšetkým o rozhovory s generálnym riaditeľom SND Matejom Drličkom, následne o stav vypracovania a realizáciu Ozdravného plánu SND a jeho reflexiu zo strany Ministerstva kultúry SR, financovanie, realizáciu hracieho plánu, premiéry, mimoriadne udalosti, galavečery či podporné podujatia, ktorými sa značka SND v uvedenom roku intenzívne a inšpiratívne presadzovala v povedomí verejnosti.

Svedčia o tom ohlasy odbornej i laickej verejnosti.

Ku každej premiére, eventu a dôležitému projektu, napríklad online vysielanie všeobecne a aj s konkrétnym zacielením (zdravotníci atď.), produktové komponenty (darčkové poukážky a iné), charitatívne podujatia (Divadlo pre všetky deti, *Luskáčik* pre deti z detských domovov, náhradných rodín, sociálne slabších rodín a vylúčených komunit a ďalšie) bola pripravená **tlačová alebo PR správa**, ktoré sme rozposlali na takmer **150 novinárskych adries**.

Popri tradične dobrej spolupráci s **TA SR** sa zefektívnila a lepšie nastavila PR spolupráca a komunikácia s agentúrou **SITA**, od ktorej správy preberá okolo 40 partnerských portálov, z dôležitých napríklad aktuality.sk a ďalšie.

Printové mienkotvorné médiá:

- spolupráca s denníkmi **SME, Pravda, DenníkN** je pravidelná,
- v denníku SME prispela k obsažnej informovanosti o SND príloha SME **NÁRODNÉ**,
- najviac materiálov pravidelne uverejňuje denník Pravda, ktorý promptne reaguje na premiéry, uverejňuje rozhovory nielen v denníku, ale najmä v Magazíne, a to nielen s členmi činohry, ale promuje aj balet a operu, napríklad rozhovor s Ninou Polákovou, Pavlom Bršlíkom, Danielom Čapkovičom a ďalšími, portréty, resp. zábery z premiérových titulov sa dostávajú na titulnú stranu (balet *Popoluška* a iné),
- zintenzívnila sa spolupráca s DenníkomN.

RTVS Jednotka

- v **hlavnej spravodajskej relácii** uviedla reportáž z každej premiéry a iného dôležitého eventu, rovnako tieto podujatia reflektovala v širšom formáte publicistickej relácie **Kultura.sk**,
- k všetkým relevantným udalostiam z oblasti kultúry sa vyjadrovali predstavitelia SND,
- v rubrike **Naši svetoví** s profilmi umelcov – rezonovali najmä baletní a operní umelci,
- intenzívnejšie sa predstavili umelci SND v **rannom vysielaní a Dámskom klube**,
- ako istý bonus možno uviesť príspevky do relácie **Kinorama**.

TA3

Umenie na TA3 – v publicistickej relácii zaznamenali všetky premiéry, nástup baletného súboru po „prestávke“, Operné štúdio a jeho premiéry a konkurz do nového cyklu, záznam Dvořákových piesní, atď.,

- v rubrike **Na kávičke** boli veľmi častými hosťami členovia súborov SND: Robert Roth, Dalibor Jenis, Vica Kerekes, Zdena Studenková, Kamila Magálová, Diana Mórová, Ján Gallovič, Richard Autner, Soňa Ferancová, Peter Dvorský, Barbora Bobulová (už etablovaná „talianska herečka“, ktorá spomínala aj na účinkovanie v SND a vysoko hodnotila naše inscenácie) a iní,
- **hostami v štúdiu TA3** boli aj Matej Drlička či Dalibor Jenis a ďalší,
- podujatia SND sa „presadili“ aj v relácii **Showbiz**, z posledného obdobia napríklad baletné gala *Umenie pre život* a najnovšie premiéry,
- po tom, čo TA3 začala vysielat' rannú reláciu **Raňajky**, sa stali jej hosťami protagonisti každej premiéry.

TV JOJ – v hodnotenom období sa obnovila aktívna spolupráca s touto televíziou, reportáže v **hlavnej spravodajskej relácii**, hostia v **rannom vysielaní**, reportáže v relácii **TopStar**.

MARKÍZA – nadviazali sme na spoluprácu z predchádzajúceho obdobia, podarilo sa presadiť hostí do **ranného vysielania** a tiež publicistickej relácie **Reflex** či reportáže v **Smotánke**.

RTVS – rozhlasové vysielanie

Rádio Slovensko – informácie v spravodajských reláciách, poludňajšom a večernom **Rádiožurnále** a reportáže v prúdovom vysielaní, hostia v relácii **Dobré ráno Slovensko**, ale aj **Pálenica Borisa Filana**.

Rádio Devín – príspevky v rôznych typoch relácií,

- hostia o aktivitách SND a ku každej premiére v **Rannom ladení** (7.00 – 10.00 h), **Popoludňajšom ladení** (14.00 – 16.00 h), reláciách **Ars Musica**, **Zrkadlenie**, **Takú hudbu mám rád** a pod.

Magazíny – pokračovala dlhoročná spolupráca

Slovenka, **Život**, **Eurotelevízia**, **Plus 7 dní**, **FORBES**, **TREND**, zintenzívnili sme kontakty s **lifestylovými magazínmi a časopismi** ako:

- **MIAU**, v každom mesačníku niekoľkostranový rozhovor s umelcom SND,

- **Hospodárske noviny**/príloha **Prečo nie?!** (napríklad rozhovor s Ninou Polákovou, umeleckou riaditeľkou Baletu SND),

- rozhovory s umelcami všetkých súborov v magazínoch **Moje zdravie**, **Téma** atď.

obnovila sa spolupráca s českými médiami:

- **Český rozhlas, Rádio Vltava**,

- pokračuje informovanosť o SND v magazínoch **Listy** a **Slovenské dotyky**,

- pravidelne o dianí v SND informuje **Slovenský inštitút v Prahe**,

- zvýšený záujem českých médií sa prejavil napríklad aj v súvislosti s uvedením premiéry **SOVA**

v Modrom salóne SND (autorkou predlohy je Natalie Kocab), hosťovaním dirigenta Roberta Jindru a pod.

Tvorbu SND reflektujú **portály** zamerané špecificky najmä na opernú a baletnú tvorbu, predovšetkým **operaslovakia.sk**, **operaplus.cz**, **mojakultura.sk**, z tejto oblasti sme obnovili spoluprácu s portálom **musicpress** v širších súvislostiach s portálom **ereport**.

Témy, ktoré sa – okrem premiér – stretli s najväčším záujmom médií (výber):

- nástup nového vedenia SND – počas celého hodnoteného obdobia,
- Ozdravný plán SND,
- Tlačová beseda k 102. divadelnej sezóne SND vrátane záujmu o Ročenku,
- Letné gala na námestí oproti novej budove SND/Eurovea,
- Príďte do SND už v auguste,
- *Umenie pre život* – baletné gala,
- Peter Dvorský 70, tlačovka a galavečer,
- Havarijný stav v historickej budove SND,

- Električka pred novým SND,
- Nekrológy – Milan Lasica, Edita Gruberová, Jela Krčméry Vrteľová, Ladislav Holásek...

Poskytovaním informácií a fotografií sme okrem iného participovali

- na finalizácii série TV dokumentov **IKONY** o architektúre (časť o novej budove SND),
- na dokumentoch **Radost' zo života**, kde sme poskytli súbory foto a informácie o Jurajovi Slezáčkovi, Jozefovi Adamovičovi, Vilme Jamnickej, Elovi Romančíkovi, Karolovi Machatovi, Leopoldovi Haverlovi, Viere Strniskovej a mnohých ďalších,
- **Slovenka roka** – poskytli sme info a foto k nominovaným členkám SND: za činohru Zuzana Kocúriková a za operu Terézia Kružliaková,
- **Krištáľové krídlo**,
- celovečerný dokument k **Peter Dvorský 70**.

PR články/produktové tipy napríklad na darčkové poukážky sme uverejňovali:

aktuality.sk, pravda.sk, zenskyweb a Slovenka, MIAU, hnonline.sk, sme.sk, operaplus.cz, operaslovakia.sk, Evita, Eurotelevízia.

OBCHODNÉ ČINNOSTI

Predaj

K obnoveniu hrania predstavení s účasťou divákov v sálach došlo **10. 5. 2021** do **25. 11 2021**. Po tomto termíne došlo opätovne k zatvoreniu divadiel a zrušeniu všetkých predstavení do konca roka.

Návštevnosť predstavení s divákmi – 38 719 osôb, celková suma z predaja predstavuje 808 663 EUR. Percentuálna obsadenosť povolenej predajnej kapacity sál bola 85 – 90 %, vždy podľa aktuálneho nariadenia Úradu verejného zdravotníctva.

Predstavenia v mesiacoch máj až november 2021 prebiehali za pandemických opatrení, pri obmedzenej kapacite:

- Sála činohry 250 miest z celkovej kapacity 654 miest,
- Štúdio 80 miest z celkovej kapacity 160 miest,
- Modrý salón 40 miest z celkovej kapacity 80 miest,
- Sála opery a baletu 250 miest z celkovej kapacity 865 miest.

Celkovo bolo odohratých **192 predstavení s divákmi**. Od januára sme prostredníctvom platformy navstevnik.online realizovali online prenosy vybraných predstavení – 22 činoherných, 2 operné, 3 baletné, **spolu 27 online predstavení**. Celková tržba dosiahla 82 639 EUR. Návštevníci sledovali

prenos prevažne prostredníctvom osobných počítačov (70 – 80 %), prípadne mobilných telefónov (15 – 20 %).

Činohra SND			
Inscenácia	Počet vstupeniek	Príjem	Reprízy
Rivers of Babylon	1 141	9 168 EUR	2
Polnočná omša	546	4 736 EUR	4
Fanny a Alexander	318	2 536 EUR	2
Bačova žena	534	4 352 EUR	2
Pred západom slnka	595	4 896 EUR	3
Sissi – Úteky Alžbety Rakúskej	497	3 976 EUR	2
Mercedes Benz	307	2 520 EUR	2
Bál	745	6 024 EUR	2
Bratia Karamazovovci	557	5 160 EUR	4
Mojmír II. alebo Súrak ríše	136	1 424 EUR	
Kubo	442	4 000 EUR	3
Labyrinty a raje Jána Amosa	218	2 048 EUR	2
Modrý Fabry	25	216 EUR	2
Nevina	80	720 EUR	
Úpadok Amerického impéria/Invázie barbarov	252	2 432 EUR	3
Prorok Štúr a jeho tiene	42	352 EUR	
Nevesta hôľ	72	640 EUR	2
Hriech/Její pastorkyňa	519	6 232 EUR	2
Ako sa Lomidrevo stal kráľom	34	380 EUR	
Elity	106	912 EUR	
Ruské denníky	619	7 880 EUR	
Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri	339	3 910 EUR	

obžinkoch			
-----------	--	--	--

Opera SND		
Inscenácia	Počet vstupeniiek	Príjem
Dvořákové piesne – kúsok ticha v hudbe	11	110 EUR
Peter Dvorský 70	179	1 890 EUR

Balet SND		
Inscenácia	Počet vstupeniiek	Príjem
Luskáčik	476	5 120 EUR
Narodil sa chrobáčik	81	505 EUR
Umenie pre život	2	20 EUR

Aktivity spoločenskej zodpovednosti

NAŠE PREDSTAVENIA VENUJEME ZDRAVOTNÍKOM, VEDCOM A UČITEĽOM

Pandemická situácia, ktorá ochromila celú spoločnosť, podnietila SND podporiť najviac zasiahnuté odvetvia spoločnosti pracujúce v 1. línii a v mesiacoch február a marec 2021 ich pozvala sledovať online prenosy celkovo 6 predstavení ako poďakovanie za pracovné nasadenie v čase pandémie.

Do sledovania online predstavení sa spolu zapojilo 10 634 pracovníkov prvej línie (z oblasti zdravotníctva, školstva a z vedeckej obce).

V mesiacoch február – apríl 2021 sme odvysielali 6 **činoherných online predstavení pre pracovníkov prvej línie** (*Sissi – Úteky Alžbety Rakúskej, Mercedes Benz, Bál, Bratia Karamazovovci, Kubo, Labyrinty a raje Jána Amosa*).

V rámci tejto aktivity prišla zo strany škôl dobrovoľná úhrada vo výške 750 EUR.

Dva víkendové prenosy detskej baletnej rozprávky *Narodil sa chrobáčik* poskytlo SND zadarmo prostredníctvom voucherov deťom hospitalizovaným v slovenských nemocniciach. O kódy prejavili záujem fakultné nemocnice v Trnave, Prešove, Košiciach, nemocnica na Kramároch a Nemocnica sv. Cyrila a Metoda na Antolskej ulici v Bratislave.

Divadlo pre všetky deti

Dátum spustenia 6. 12. 2021

Cieľom projektu je dlhodobá podpora detí z centier pre deti a rodiny, náhradných rodín a sociálne slabších rodín, aby mohli spoločne zakúsiť výnimočné chvíle, ktoré prináša divadlo. SND ho iniciuje v spolupráci s OZ Úsmev ako dar.

Ľubovoľnou sumou na vstupenku pre deti z centier pre deti a rodiny, náhradných a sociálne slabších rodín môže prispieť každý prostredníctvom online zbierky, ktorú zastrešuje Úsmev ako dar na <https://usmev.darujme.sk/divadlo-pre-vsetky-deti/>.

Ku každej vstupenke, ktorú sa z vyzbieraných peňazí podarí zakúpiť, Slovenské národné divadlo pridá jednu navyše. SND plánuje projekt rozvíjať ako dlhodobú podporu.

V dôsledku nepriaznivej pandemickej situácie sa predstavenie *Luskáčika*, ktoré sa malo konať 18. 12. v rámci projektu Divadlo pre všetky deti, v roku 2021 neuskutočnilo.

Vyzbieraná suma: 2 200 EUR.

Luskáčik online pre deti z detských domovov, náhradných rodín, zo sociálne slabších rodín a z vylúčených komunit

21. 12.

Keďže SND v decembri nemohlo pozvať do divadla deti osobne, posielali sme link a heslo k záznamu vianočného baletu *Luskáčik*. Link dostali nasledujúce občianske združenia:

OZ Úsmev ako dar, ktoré link distribuovalo medzi detské domovy a sociálne slabšie rodiny

OZ Návrat – náhradné rodiny

OZ Cesta von – Omamy

Slovenské nemocnice

Uvedené predstavenie *Luskáčik* si 21. decembra pozrelo 484 divákov.

Predaj

Abonentky

Z dôvodu pretrvávajúcej pandémie SND nenadviazalo na predaj predplatených vstupeniek, abonentiek. Divákovi sa predĺžil prenos nevyčerpaných abonentiek z roku 2020. Zo sérií zo sezóny 2019/2020 zostali neodohraté predstavenia v sume cca 21 728 EUR.

Medziročné porovnanie predaja abonentných balíčkov

ABO 2018 – predaných 740 ks/tržby 98 196 EUR

ABO 2019 – predaných 689 ks/tržba 100 560 EUR

ABO 2020 – predaj sa nerealizoval, tržby 0 EUR

ABO 2021 – predaj sa nerealizoval, tržby 0 EUR

Darčkové poukážky

Cenina v hodnote 20, 35 a 50 EUR zameniteľná za vstupenky na predstavenia SND. V roku 2021 sa ukončila platnosť darčkových poukážok zo sezóny 2019/2020, pôvodná platnosť darčkového poukazu zo sezóny 2020/2021 sa predlžuje do 30. 6. 2022.

V decembri roku 2021 sme začali predávať nové Darčkové poukazy platné 1 kalendárny rok – od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022. Novinkou bolo, že darčkové poukazy bolo možné zakúpiť aj v online formáte na www.navstevnik.sk. Celkovo bolo predaných 1 962 ks darčkových poukazov, z toho online predaj predstavoval 1 298 ks.

Vyjadrené v nominálnych hodnotách sa predalo za december 2021

20 EUR – 835 ks/16 700 EUR

35 EUR – 565 ks /19 775 EUR

50 EUR – 562 ks/28 100 EUR

Medziročné porovnanie predaja darčkových poukazov od uvedenia

Darčkový poukaz v roku 2018 – predaných 3 512 ks/tržba 89 035 EUR

Darčkový poukaz v roku 2019 – predaných 3 423 ks/tržba 95 385 EUR

Darčkový poukaz v roku 2020 – predaných 596 ks/tržba 19 435 EUR

Darčkový poukaz v roku 2021 – predaných 2 546 ks/tržba 82 645 EUR

Predaj Darčkových poukážok v roku 2021 obsahoval predaj 584 ks/za roky 2020/2021 a 1 962 ks/za rok 2022, v predaji od decembra 2021, spolu 2 546 DP.

Darčkové predmety

UKO sa rozhodol podporiť v roku 2021 svoj branding výrobou propagačných materiálov. Tie sú v súčasnosti veľmi vyhľadávané už aj medzi kultúrnymi subjektmi. Reklamné a propagačné predmety sú totiž nenúteným a populárnym nosičom reklamy. Popri štandardnej reklame efektívne podporujú celkový imidž divadla a týmto spôsobom oslovujú aj širšie publikum.

Vďaka reklamným predmetom je SND stále viditeľné bez toho, aby sa za jeho zobrazenie platili veľké sumy. Investovanie do reklamných predmetov prezentuje SND pri rôznych príležitostiach, ako sú sviatky, špeciálne eventy či premiéry. Je to reklama, ktorú si návštevníci a priaznivci SND vezmú domov na pamiatku. V podvedomí si tak odnesú domov aj kus SND. Stačí jediný pohľad a Slovenské národné divadlo sa im opäť pripomenie.

V neposlednom rade sa cez reklamné predmety šíri nielen povedomie o repertoári, premiérach a kampaniach SND, ale šíria sa aj postoje a posolstvá spojené s divadlom SND.

Zoznam darčkových predmetov produkovaných v roku 2021:

– ceruzky, plátenná taška, pohľadnice, ročenka SND, rúško, baliaci papier *Luskáčik*, divadelná hracia krabička, hrnček *Luskáčik*.

Celkové hodnoty predaja darčkových predmetov za rok 2021:

sortiment	13 druhov
počet	568 ks
tržba	3 443,88 EUR

Vrátenie vstupného

Vzhľadom na pretrvávajúcu mimoriadnu situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 pokračovala agenda, ktorá bola zriadená na spracovanie žiadostí o vrátenie vstupného pre zákazníkov, ktorí si nárokuje vrátenie finančných prostriedkov za neodohraté predstavenia v dôsledku pandémie.

Počet spracovaných žiadostí za rok 2021 predstavuje 1 723 v celkovej sume 87 562 EUR.

V roku 2021 pokračovalo aj využívanie tzv. „Korona voucheru“ (voucher bol ponúkaný divákovi ako náhrada za vstupenku namiesto finančnej refundácie), ktorého platnosť bola predĺžená do 30. 6. 2022.

Počet spracovaných žiadostí formou vrátenia vstupného na účet: 1 705 ks – suma 86 840 EUR.

Počet spracovaných žiadostí formou voucheru: 18 ks – suma 722,50 EUR.

V čase pandémie fungovala pokladnica SND (v pracovných dňoch od 9.00 do 16.00 h) ako výdajné miesto pre zákazníkov, ktorí si vopred objednali darčkové poukazy, prípadne iné darčkové predmety z ponuky SND.

V rámci snahy o zvyšovanie kvality komunikácie so zákazníkom od 1. decembra 2015 SND používa systém Toonect (služba pre infolinku, prijímanie hovorov s odkazovou službou a zaznamenávanie neprijatých hovorov), ktorý minimalizuje počet neprijatých hovorov na zákaznícku linku a umožňuje ich spätné kontaktovanie. Infolinka je v štandardnom roku k dispozícii počas pracovných dní od 8.00 do 16.00 h. Táto linka je v prevádzke len v prípade, ak je celé obchodné oddelenie na pracovisku. Dostupnosť kontaktov je uvádzaná podľa aktuálnych pandemických okolností na webe.

Gastro prevádzky

Pandemické obdobie (2020 – 2021) prinieslo veľmi nepriaznivý vývoj situácie v oblasti nájmov gastronomických prevádzok. Spoločnosti prevádzkujúce bufety v SND sa stali dlhodobými neplatičmi. Na základe analýz prevádzkových možností s víziou vlastného nastavenia služieb a ponuky sme sa

rozhodli postupne ukončiť zmluvy s neplatičmi, ktorí nemali ďalej záujem pokračovať v prevádzkovaní bufetov. Prvým a z pohľadu spojenia s návštevníkom divadla aj najdôležitejším priestorom spusteným v réžii SND je Bar Dvorana, ktorý je strategicky umiestnený vo foyer novej budovy divadla medzi Sálou opery a baletu a veľkou Sálou činohry.

Bar Dvorana bol do prevádzky spustený 22. 9. 2021 a v dennom režime prevádzkovaný až do dňa zrušenia predstavení v SND z dôvodu protipandemických opatrení vydaných príslušnými úradmi (25. 11. 2021). Obrat v tomto období predstavuje sumu viac ako 30-tisíc EUR bez DPH. Okrem príjmov z predaja tovarov boli dohodnuté partnerstvá so spoločnosťami pôsobiacimi v HoReCa segmente s ročným finančným plnením takmer 25-tisíc EUR bez DPH a tovarovým plnením približne v rovnakej výške. Príjmy z nových gastro partnerov pokrývajú vstupné investície na spustenie prevádzky (tu nie sú počítané priame prevádzkové náklady ako prvé nákupy tovarov, náklady na mzdy a i.).

Bar Dvorana je v prevádzke každý hrací deň. V ponuke baru sú alkoholické a nealkoholické nápoje, káva, čaj, malé sladké a slané snacky. Víziou prevádzky je obslúžiť čo najviac návštevníkov SND, preto je v roku 2022 plán posilniť predaj v bare vytváraním tematických balíkov (Valentín atď.), balíkov pre menšie skupiny, aktivitami a marketingovými nástrojmi, ktoré predstavujú návštevníkom možnosť prísť do divadla skôr a príjemne sa občerstviť pred predstavením, či online objednaním občerstvenia vopred s konzumáciou počas prestávky.

Bar Dvorana je pilotným projektom prevádzkovania gastru v SND vo vlastnej réžii a je predpoklad, že v nasledujúcich rokoch k nemu pribudnú aj iné projekty so zameraním na návštevníka divadla a B2B klientov.

Partneri – partnerstvá

V rámci spoluprác došlo k rozšíreniu, ktoré znamenalo aktivizáciu v rámci diania a realizovaných zmien. Vďaka spolupráci so spoločnosťou NAY bolo obnovené technické vybavenie SND. Došlo tiež k rozšíreniu spolupráce s partnerom zastupujúcim segment developerov. Spoločnosť JTRE pristúpila k riešeniu partnerstva veľmi komplexne a vďaka jej podpore došlo k významným zmenám v rámci usporiadania prioritne exteriéru SND. Vďaka kooperácii so spoločnosťami DAYLIGHT a JUMPCAT sa audiovizuálne výstupy SND stali kvalitnejšími a profesionálnejšími. Vďaka kooperácii so spoločnosťou Konsepti došlo k dočasnej výpožičke dizajnového nábytku. Mobilár je umiestnený v centrálnej časti schodiska v novej budove SND.

Sponzoring a fundraising

Počas roka 2021 Slovenské národné divadlo veľmi aktívne pracovalo na skvalitnení spoluprác s partnermi, ich prehĺbení, inováciách v rámci projektov a aktivít, ako aj na celkovom systéme spoluprác.

Hoci bol rok 2021 opäť do značnej miery zasiahnutý protipandemickými opatreniami, konštatujeme, že sa podarilo uskutočniť viacero zmien, ktorých výsledkom bolo uzatvorenie celkom nových spoluprác, ale aj rozšírenie alebo skvalitnenie doterajších spoluprác a partnerstiev.

V rámci aktivít s partnermi sa podarilo skvalitniť estetický zážitok z návštevy SND. Došlo k rozšíreniu spoluprác v rámci produktových partnerov, ktorí sa aktívne podieľali na skvalitňovaní služieb zákazníkom. V spolupráci s partnermi sa podarilo realizovať viacero premiér a galavečerov jednotlivých umeleckých súborov. Partneri veľmi aktívne pristupovali k podpore a aktivizácii spolupráce so SND s cieľom dosiahnutia pozitívnej tendencie spolupráce o podpore divadla počas pandemickej doby.

Počas roka 2021 Slovenské národné divadlo ako líder v umeleckom segmente spolupracovalo s partnermi, ktorí vnímajú nevyhnutnosť podpory kultúry, jej oživenia a opätovného prinavrátania medzi návštevníkov divadla v časoch poznačených pandémiou, čoho výsledkom boli umelecké výstupy SND počas celého roka 2021.

MOM (mobilné odberné miesto)

V rámci prebiehajúcej pandémie vedenie SND aktívne pristupuje k realizácii protipandemických opatrení. Jedným z nich je aj testovanie zamestnancov na pravidelnej báze v súlade s aktuálnymi vládnymi nariadeniami proti šíreniu nákazy vo vlastnej internej stanici MOM, v priestoroch šatní vo foyeri Opery SND a neskôr aktuálne nevyužívaného *Libressa*. SND v spolupráci s Biochemickým centrom SAV realizovalo počas roka 2021 pravidelné testovanie zamestnancov SND kloktacími PCR testami, ktoré boli SND v rámci kooperácie poskytnuté pro bono.

Výstavy

Viliam Záborský

12. apríl 2021 – 3. máj 2021 – termín zmenený pre pandémiu

2. jún – 30. jún 2021

foyer činohry | nová budova SND

Mária Prechovská

3. máj 2021 – 24. máj 2021 – termín zmenený pre pandémiu

2. jún – 30. jún 2021

foyer činohry | nová budova SND

V priestoroch foyeru novej budovy SND sa začiatkom novej sezóny konala výstava vizuálov k 102. divadelnej sezóne.. Výstava bola odprezentovaná pred médiami na úvodnej tlačovej konferencii k novej sezóne. Počas mesiaca október bola výstava presunutá do vstupných priestorov OC Europea. S vedením marketingu sme v oblasti prezentácie SND nadviazali spoluprácu.

Ivan Bukovčan *PROFESIONÁL SLOVA*

plánovaný termín – 27. september 2021 – 25. október 2021

nový termín – 19. október 2021 – 16. november 2021

foyer činohry | nová budova SND

Ivan Bukovčan symbolizoval profesionalizáciu slovenskej scenáristiky a jeho zásluhou sa zvýšila aj úroveň slovenského divadla. V jeho tvorbe sa prelínalo viacero žánrov, niektoré divadelné hry vznikli z filmových scenárov či z rozhlasových hier.

Bukovčanova tvorba bola divácky orientovaná, vedel sa cez ňu priblížiť človeku, nebál sa byť zábavný a prinášať emócie. Napísal dvanásť divadelných hier a na základe jeho scenárov sa nakrútilo dvadsať hraných filmov, tento počet nemá v slovenskej kinematografii obdobu.

Predpokladaná návštevnosť: 6 676 návštevníkov/40 odohratých predstavení

Peter Karvaš

plánovaný termín – 18. október 2021 – 22. november 2021

nový termín – 16. november 2021 – 27. december 2021

foyer činohry | nová budova SND

Peter Karvaš patrí k najznámejším slovenským dramatikom 20. storočia. Bol autorom, ktorý najvýraznejšie a najsústavnejšie profiloval slovenskú povojnovú drámu. Aj napriek dlhoročnému nútenému odmlčaniu patrí Peter Karvaš k najvýznamnejším povojnovým dramatikom (je autorom viac než dvadsiatich piatich dramatických textov) a výrazným spôsobom sa podieľal na formovaní modernej slovenskej drámy. Ako literát bol mnohostranný a jeho literárne práce sa vyznačujú rôznorodosťou z tematickej i žánrovej stránky. Vďaka svojej teatrologickej práci a dramatickému dielu zastáva v dejinách slovenského divadla výnimočné postavenie.

Chronologicky členená výstava ponúka prierez Karvašovej dramatickej tvorby uvedenej na javiskách slovenských profesionálnych divadiel.

Predpokladaná návštevnosť: 872 návštevníkov/10 odohratých predstavení

Ctibor Bachratý *OKAMIHY TANCA* (2. časť)

4. október 2021 – 25. október 2021

foyer opery a baletu | nová budova SND

Vďaka dlhoročnej spolupráci s festivalom súčasného tanca *Bratislava v pohybe* malo Slovenské národné divadlo možnosť podieľať sa na výstave umeleckých fotografií Ctibora Bachratého. Diela druhej časti výstavy s názvom *OKAMIHY TANCA* zachytávajú emócie a estetiku pohybu tanečných predstavení uvedeného medzinárodného festivalu. Výstavu mali návštevníci možnosť vidieť vo foyeri Opery a Baletu novej budovy SND počas októbra.

Všetky vyššie uvedené výstavy, okrem Ctibora Bachratého, pripravil Divadelný ústav v spolupráci so Slovenským národným divadlom. Výstavy boli venované významným osobnostiam slovenského divadelného sveta. Z dôvodu prísnych bezpečnostných opatrení, ktoré sa týkali hromadných podujatí, sa nekonali vernisáže výstavy v bežnom rozsahu ani pri všetkých výstavách. Vybrané výstavy boli symbolicky otvorené formou kurátorských vstupov, ktorých sa mohli zúčastniť malé skupiny vopred ohlásených záujemcov (max. 6 osôb/skupina). Záujemcov previedol výstavami ich kurátor Karol Mišovic.

Umelecko-dekoračné dielne

Zložitá pandemická situácia pretrvávajúca aj v roku 2021 výrazne zasiahla do procesu tvorby kostýmových a scénických výprav v Umelecko-dekoračných dielňach SND (ďalej len „UDD“). Napriek mnohým prekážkam vo forme dočasného pozastavenia výroby a posunom termínov kostýmových a scénických skúšok sa väčšina plánovaných inscenácií dočkala svojich úspešných premiér. Zamestnanci UDD pracovali na zhmotňovaní predstáv kostýmových a scénických výtvarníkov aj v často obmedzenom počte (z dôvodu karantény).

Premiéry uskutočnené v roku 2021, na ktorých participovalo UDD:

Činohra SND

Scény zo života (Ingmara Bergmana), Čaj a apokalypsa, Glengarry Glen Ross, Matka

Opera SND

Zuzanka Hraškovie/Dido a Aeneas (operné štúdio), La Traviata

Balet SND

Balet&SLUK/Tancom k sebe, Umenie pre život (gala večer), Popoluška

Činohra, Opera, Balet SND

Letné Gala SND

Umelecko-dekoračné dielne SND sú unikátom. SND má ako jediné na Slovensku svoje vlastné dielne takýchto rozmerov, ktoré vyrábajú kostýmové a scénické súčiastky a výpravy výlučne pre toto jedno divadlo.

V prvom polroku 2021 sa z dôvodu pandémie obmedzil pracovný proces v UDD. Od augusta 2021 sa rozbehla výroba a niektoré rozpracované inscenácie sa dotiahli do úspešných premiér.

Konkrétne balet Popoluška, ktorý vytváral kostýmový a scénický výtvarník Mark Bailey, mal mať premiéru v sezóne 2019/2020, ale finálne sa nám ho kvôli pandemií podarilo zrealizovať po 2 rokoch. Niektoré inscenácie boli úplne presunuté do nasledujúcich rokov.

Tento rok sa začala príprava fotografického materiálu a digitalizácia predmetov, napríklad nábytok, rekvizity, kulisy. Cieľom je vytvorenie digitálnej knižnice predmetov.

Technicko-prevádzkový úsek

SND má k 31. 12. 2021 vo svojej správe tieto objekty: novú budovu SND, historickú budovu SND, Umelecko-dekoračné dielne SND, chaty v Liptovskom Jáne a v Senci. Technicko-prevádzkový úsek zabezpečuje ich plynulú prevádzku, opravy, údržbu, odborné prehliadky a skúšky technológií a technických zariadení budov, ako aj javiskovej techniky, rovnako ako aj stavebno-technickú starostlivosť o tieto objekty. Tieto činnosti zabezpečuje prostredníctvom externých dodávateľských subjektov, ako aj vo vlastnej réžii. V prvom polroku 2021 zabezpečoval tieto činnosti pre všetky objekty okrem Umelecko-dekoračných dielní, no od druhého polroka, v rámci centralizácie tejto agendy, došlo k prevzatíu správy aj nad týmto objektom, Technicko-prevádzkovým úsekom. Technicko-prevádzkový úsek okrem týchto činností zabezpečuje aj dodávky energií, zásobuje SND materiálom vybavením a vykonáva aj iné prevádzkové činnosti. Cieľom činností Technicko-prevádzkového úseku SND je zabezpečiť plynulú a bezpečnú prevádzku.

V prvom polroku 2021 vedenie SND rozhodlo o ukončení umeleckej činnosti v historickej budove SND jednak z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu budovy, zariadení a technológií a zabezpečenia bezpečnosti na pracovisku a zároveň z dôvodu nutnosti úspory finančných zdrojov. Historická budova SND naďalej zostala v správe SND a Technicko-prevádzkový úsek zabezpečuje nevyhnutnú údržbu a zákonom stanovené povinnosti (odborné prehliadky a skúšky, nutná údržba, temperovanie, vetranie, stráženie a pod.).

V prvom polroku, z dôvodu nedostatku finančných zdrojov, ale aj z dôvodu zamedzenia šírenia vírusu COVID-19, Technicko-prevádzkový úsek SND realizoval len minimálny rozsah opráv a údržby budov a zariadení a javiskovej techniky, pričom tieto zabezpečoval najmä dostupnými vlastnými personálnymi zdrojmi, ktoré však boli eliminované na minimum z dôvodu zamedzenia šírenia koronavírusu, najmä v prvom kvartáli. Od druhého kvartálu s postupným zlepšovaním situácie na Slovensku mohli byť do plného pracovného nasadenia znovu privolaní všetci potrební pracovníci a začal sa proces realizácie, tzv. znovunaštartovania, a to najmä javiskových technológií, s cieľom umožniť realizovať hlavnú činnosť SND, čo však so sebou prinieslo očakávané technické problémy, ktoré sa odstraňovali postupne. V oblasti opráv a údržby javiskových technológií boli realizované najmä, ale nielen: rozsiahla oprava nákladného výťahu opery, oprava pohonu orchestriska, oprava zvukového a strihového pracoviska, rozsiahla oprava a montáž stmievačov a rozvádzačov a ďalšie opravy a údržba.

V druhom polroku, keď sa situácia stabilizovala a začala sa naplno príprava na novú sezónu 2021/2022, najmä v letných mesiacoch, boli vykonávané početné opravy a údržba, čistenie a revitalizácia vnútorných a vonkajších priestorov vlastnými pracovníkmi, rozsiahle maľovania a úpravy vnútorných priestorov, rozsiahle úpravy dizajnu foyeru v NB SND, rozšírenie WiFi siete v novej budove SND, zrealizovala sa sčasti výmena zdrojov osvetlenia námestia a okolia NB SND, v priebehu roka aj početné opravy osobných výťahov a odstraňovanie havarijných stavov technických a technologických zariadení a ďalšie.

V období prvého kvartálu Technicko-prevádzkový úsek tiež aktívne participoval s novým vedením SND s cieľom hľadať riešenia na optimalizáciu nákladov SND.

V roku 2021 tiež spolupracoval na riešení agendy nájmov nebytových priestorov SND a s tým spojených problémov a procesov v oblasti dotácií Ministerstva hospodárstva SR a participoval na ozdravnom pláne SND.

Počas celého roka z dôvodu zamedzenia šírenia koronavírusu COVID-19 Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval materiálne vybavenie pre budovy SND v oblasti dezinfekcie, zabezpečoval dezinfikovanie priestorov internými zdrojmi a dohliadal na plnenie opatrení vydaných vládou SR, participoval tiež na vytvorení vlastného mobilného odberového miesta pre testovanie zamestnancov SND, zabezpečoval distribúciu testov, testovanie zamestnancov, informovanosť v tejto oblasti a iné potrebné úkony.

Technicko-prevádzkový úsek tiež zabezpečoval správu registratúry a archívu SND; v tejto oblasti spolupracoval s externými inštitúciami v oblasti publikačných a edukačných činností. V roku 2021 pripravoval implementáciu systému elektronickej registratúry v podmienkach SND. Do

kompetencií Technicko-prevádzkového úseku rovnako patrí zabezpečovanie IT podpory pre všetky budovy a prevádzky SND.

Okrem vyššie uvedených činností patrí pod kompetenciu Technicko-prevádzkového úseku aj zabezpečovanie dodávok energií od ich distribútorov – tieto položky tvoria najvýznamnejšiu časť nákladov Technicko-prevádzkového úseku. Nasledujú náklady na opravy a údržbu, odborné prehliadky a revízie a spotrebný materiál.

3. Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND naplňalo v roku 2021:

- vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere,
- kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND,
- kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu,
- zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti,
- výchova mladého diváka, spolupráca so školami,
- podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby,
- prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí,
- prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavu,
- prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND.

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere

V roku 2021 uviedlo SND spolu 9 premiér, z čoho Činohra SND uviedla 4 premiéry, Opera SND 3 premiéry a Balet SND 2 premiéry.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2021 zabezpečovalo SND prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledujúce merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

• Počet vlastných predstavení	192
• Počet návštevníkov	38 719
• Tržby z predstavení v EUR	808 663

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK – 1906/2020 – 421/22772“.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so Štatútom SND na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledujúcich aktivít a činností:

- rozvoj novej produkcie dramatických, hudobnodramatických a baletných diel vrátane ich materiáľno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorba pre deti a mládež,
- šírenie vlastných dramatických, hudobnodramatických a baletných diel na domácich scénach v SR a v zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND,
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov,
- pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Činnosti prijímateľa majú napĺňať najmä nasledujúce ciele a ich ukazovatele:

- a) počet premiér inscenácií minimálne: 0
- b) počet predstavení spolu minimálne: 200,
- c) realizácia nových foriem práce s publikom.

Kontrakt bol upravený dodatkom č. 1 zo dňa 10. 3. 2021 takto:

Znenie Článku II – Predmet kontraktu sa mení a dopĺňa takto:

Programová štruktúra 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

a) Činohra SND

Názov projektu: „Tvorba nových inscenácií súčasnej drámy v premiérach Činohry SND“ vrátane materiálneho a technického zabezpečenia

Realizácia minimálneho počtu 28 predstavení (v závislosti od pandemickej situácie)

Celkový rozpočet 130 000 EUR, z toho 100 000 EUR zo ŠR

b) Opera SND

Názov projektu: „Tvorba nových inscenácií: G. Verdi: LA TRAVIATA“ vrátane materiálneho a technického zabezpečenia

Realizácia minimálneho počtu 6 predstavení (v závislosti od pandemickej situácie)

Celkový rozpočet 150 600 EUR, z toho 120 000 EUR zo ŠR

c) Balet SND

Názov projektu: „Tvorba nových inscenácií: Sergej Prokofiev, Michael Corder: POPOLUŠKA“
vrátane materiálneho a technického zabezpečenia
Realizácia minimálneho počtu 4 predstavení (v závislosti od pandemickej situácie)
Celkový rozpočet 214 169 EUR, z toho 80 000 EUR zo ŠR

Znenie Článku III – Platobné podmienky, ods. 2 sa mení takto:

Príspevok zo Štátneho rozpočtu na plnenie činností je v rámci bežných výdavkov upravený – zvýšený o sumu 200 500 EUR a v rámci kapitálových výdavkov o sumu 99 500 EUR.

Znenie Článku IV – Práva a povinnosti účastníkov kontraktu, ods. 4, sa doplnil o písm. f) v znení:

Uskutočňovať presuny finančných prostriedkov medzi jednotlivými prioritnými projektmi pri dodržaní celkového objemu finančných prostriedkov poskytnutých na ich realizáciu bez súhlasu poskytovateľa.

Kontrakt bol upravený dodatkom č. 2 zo dňa 30. 12. 2021 takto:

Znenie Článku III – Platobné podmienky, ods. 2 sa mení nasledovne:

Príspevok zo Štátneho rozpočtu na plnenie činností je v rámci bežných výdavkov stanovený v celkovej sume 23 138 097 EUR a v rámci kapitálových výdavkov 169 500 EUR.

Znenie Článku IV – Práva a povinnosti účastníkov kontraktu, ods. 4, písm. d) sa mení takto:

„dosiahnuť rozpočtové príjmy vo výške 1 739 435 EUR“.

Plnenie kontraktu

SND v zmysle predmetu Kontraktu s MK SR v priebehu roku 2021 uviedlo 9 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia. Odohralo sa 192 predstavení. Na svojich domácich scénach odohralo 192 predstavení, pri hosťovaní v rámci SR 5 predstavení, pri hosťovaní v zahraničí 2 predstavenia.

Vyššie uvedený počet predstavení videlo 38 719 divákov a SND dosiahlo tržby v sume 808 663 EUR.

V Kontrakte uzatvorenom s MK SR na rok 2021 a po úpravách (Dodatok č. 1 a č. 2) malo SND rozpísané výdavky na 2 činnosti, a to takto:

- a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiáľno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

v EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	200 500	200 500	0	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	200 500	200 500	0	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	127 500	99 500	28 000	0
Spolu výdavky	328 000	300 000	28 000	0

- b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

v EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	13 923 323	13 748 872	174 451	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	4 985 537	4 945 838	39 699	0

630 – Tovary a služby	5 248 616	3 906 452	1 342 164	0
640 – Bežné transfery	337 554	336 434	1 120	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	24 495 030	22 937 597	1 557 433	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	224 002	70 000	154 002	0
Spolu výdavky	24 719 032	23 007 597	1 711 435	0

K 31. 12. 2021 SND plnilo finančné ukazovatele stanovené v kontrakte takto:

- a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

V EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	251 165	200 500	50 665	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	251 165	200 500	50 665	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	130 882	99 500	31 382	0
Spolu výdavky	382 047	300 000	82 047	0

- b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

v EUR

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	12 570 323	12 395 872	174 451	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	4 605 386	4 565 687	39 699	0
630 – Tovary a služby	4 191 431	3 906 452	284 978	0
640 – Bežné transfery	337 554	336 434	1 120	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	21 704 693	21 204 445	500 248	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	220 620	70 000	150 620	0
Spolu výdavky	21 925 313	21 274 445	650 868	0

4. Rozpočet organizácie

Plnenie ukazovateľov rozpočtu

SND v súlade so Štatútom SND a Zákonom o Slovenskom národnom divadle zabezpečuje svoju činnosť vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na dosiahnutie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva z realizácie potrebného rozsahu prác a činností.

Rozpočtové opatrenia

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 16 792 82 EUR.

V priebehu roku 2021 boli vykonané nasledujúce rozpočtové opatrenia z Ministerstva kultúry SR:

RO	Dátum	Suma v EUR	Poznámka	Program	Výdavky
Rozpis rozpočtu	20. 1. 2021	16 792 821	z toho: 10 337 716 EUR mzdy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, priemerný prepočítaný	08S 0101	BV

			evidenčný stav zamestnancov – 898		
RO č. 1	15. 3. 2021	200 500	PP – dofinancovanie premiér Č, O, B	08T 0103	BV
RO č. 2	17. 5. 2021	99 500	PP – dofinancovanie premiér Č, O, B	08T 0103	KV
RO č. 3	12. 5. 2021	71 510	Navýšenie rozpočtu na projekt OEK 0103 – Podporná infraštruktúra	0EK 0103	BV
RO č. 4	25. 6. 2021	1 400 000	Dofinancovanie mzdových výdavkov a zákonných odvodov zamestnancov, z toho: 1 037 420 EUR na mzdy	08S 0101	BV
RO č. 5	2. 9. 2021	1 396 191	Kompenzácia výdavkov z dôvodu výpadku príjmov k 30. 6. 2021 v dôsledku pandémie COVID-19	08S 0101	BV
RO č. 6	11. 11. 2021	580 401	Dofinancovanie osobných výdavkov zákonných odvodov v súvislosti s medziročným rastom miezd	08S 0101	BV
RO č. 7	3. 12. 2021	1 987 094	1 650 000 EUR na mzdy 72 720 EUR zákonné odvody 264 374 EUR kompenzácia výdavkov z dôvodu výpadku príjmov	08S 0101	BV
RO č. 8	21. 12. 2021	313 000	Financie na energie 2021, obligatórne služby, materiál a na stravné lístky	08S 0101	BV
RO č. 9	21. 12. 2021	396 280	Odmeny a zákonné odvody zamestnancov, z toho: 293 650 EUR mzdy	08S 0101	BV
RO č. 10	21. 12. 2021	70 000	Úžit. vozidlo a malotraktor – 57 510 EUR CNC stroj pre UDD – 12 490 EUR	08T 0103	KV

Príspevok na bežné výdavky z MK SR

Prevádzkový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2021 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 23 138 097 EUR. Záväzný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol po úpravách vo výške 13 748 872 EUR.

Čerpanie bežných výdavkov

Bežné výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

Príspevok na kapitálové výdavky z MK SR

Kapitálový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2021 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 169 500 EUR.

Čerpanie kapitálových výdavkov

Kapitálové výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

Kapitálové výdavky čerpané zo štátneho rozpočtu (zdroj 111 a 131)

Zo zdrojov štátneho rozpočtu bol v roku 2021 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 307 992,64 EUR takto:

- **Investičná akcia č. 33 415 – „SND – Rekonštrukcia objektov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 11 491,60 EUR zo zdroja 131 K. Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 21 829 – „SND – Nákup hudobných nástrojov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 127 001,04 EUR zo zdroja 131I. Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 33 157 – „SND – Nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 57 510 EUR zo zdroja 111. Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 34 855 – „SND – Príprava a naštudovanie nových divadelných titulov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 99 500 EUR zo zdroja 111.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 45 615 – „SND – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 12 490 EUR zo zdroja 111.

Investičná akcia nie je ukončená.

Kapitálové výdavky čerpané z vlastných zdrojov (zdroj 46)

Z vlastných zdrojov bol v roku 2021 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 182 001,61 EUR takto:

- **Investičná akcia č. 21 827 – „SND – Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 42 675,26 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 21 829 – „SND – Nákup hudobných nástrojov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 682,76 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 31 824 – „SND – licencie“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 16 119,70 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 31 824 – „SND – technické zhodnotenie novej budovy“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 7 884,00 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 33 415 – „SND – Rekonštrukcia objektov SND“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 83 258,00 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

- **Investičná akcia č. 34 855 – „SND – Príprava a naštudovanie nových divadelných titulov“**

K 31. 12. 2021 boli čerpané prostriedky vo výške 31 381,89 EUR zo zdroja 46.

Investičná akcia nie je ukončená.

Rozbor nákladov a výnosov

Náklady

Celkový objem nákladov v roku 2021 predstavoval sumu 27 302 515 EUR. Čerpanie celkových nákladov v roku 2020 bolo vo výške 26 182 744 EUR.

Spotrebované nákupy

V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií.

Náklady v roku 2021 predstavovali sumu 1 671 333 EUR. Na porovnanie, čerpanie týchto nákladov v roku 2020 bolo vo výške 1 498 150 EUR.

Služby

V položke sú zahrnuté náklady na opravy a udržovanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby.

Náklady v roku 2021 predstavovali 1 677 885 EUR. Čerpanie týchto nákladov v roku 2020 bolo vo výške 1 454 785 EUR , čo predstavuje zvýšenie o 223 100 EUR.

Mzdové náklady

V položke sú zahrnuté náklady na mzdy, zákonné sociálne poistenie, DDP a zákonné sociálne náklady. Osobné náklady v roku 2021 predstavovali sumu 19 581 092 EUR. Čerpanie týchto nákladov v roku 2020 bolo vo výške 18 831 466 EUR.

Dane a poplatky

Daň z nehnuteľností pre rok 2021 bola vypočítaná na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov, v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí a na základe rozhodnutí o vyrubení dane.

SND v roku 2021 zaplatilo daň z nehnuteľností vo výške 267 151 EUR. Celková suma bola rozdelená takto: za historickú budovu SND 25 040 EUR, novú budovu SND 172 546 EUR, za areál UDD 68 816 EUR, chatu v Liptovskom Jáne 615 EUR a za chatu v Senci 134 EUR.

Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej činnosti

Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 16/2013 „Správa majetku štátu a nakladanie s majetkom štátu v SND“ v znení Dodatku č. 1/2014, ktorej súčasťou je aj plán účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM (Článok 6).

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov sú zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT.

Odpisy z dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku boli za rok 2021 vo výške 3 755 149 EUR.

Výnosy

Celkové výnosy v roku 2021 boli vo výške 28 176 366 EUR. V roku 2020 boli výnosy vo výške 27 383 485 EUR.

Tržby z predaja služieb

V položke sú zahrnuté výnosy z tržieb z predstavení vlastných a cudzích súborov, rekreačných stredísk, z prenájmov a reklamných služieb.

Tržby z predaja služieb boli v roku 2021 vo výške 1 486 014 EUR, pričom v roku 2020 boli vo výške 1 753 590 EUR.

Tržby za tovar

V položke sú zahrnuté výnosy z predaja bulletinov a predaja tovaru v zamestnaneckom bufete. Tržby boli v roku 2021 vo výške 44 004 EUR, v roku 2020 dosiahlo SND tržby za tovar vo výške 15 790 EUR.

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti

V položke sú zahrnuté mimoriadne výnosy z nepravidelnej činnosti SND. Tieto výnosy boli v roku 2021 vo výške 69 798 EUR a v roku 2020 vo výške 83 451 EUR.

Hodnotenie vlastných výnosov

- Tržby z predstavení

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2021 tieto výkonové ukazovatele:

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet
Počet premiér	4	3	2
Počet predstavení	152	25	15
Počet divákov	26152	6911	5656
Tržby	542 050	137 982	128 631

Štruktúra dosiahnutých tržieb – rok 2021

v EUR

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	514 150	134 782	120 627	769 559
Tržby z predstavení na domácej scéne – KP	0	0	0	0
Tržby na tuzemských zájazdoch	25 950	3 200	4 898	34 048
Tržby na zahraničných zájazdoch	1 950	0	3 106	5 056
Tržby spolu	542 050	137 982	128 631	808 663

- Prenájom

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2021 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 173 577 EUR. Oproti roku 2020 (348 789 EUR) sú tržby z prenájmu o 175 212 EUR nižšie.

- Tržby za bulletiny

V priebehu roka 2021 boli tržby za bulletiny a ročenky vo výške 9 590 EUR. Oproti roku 2020 (11 816 EUR) sú tržby za bulletiny a ročenky o 2 226 EUR nižšie.

- Iné zdroje

V roku 2021 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky v sume 70 236 EUR, z predchádzajúcich rokov boli prenesené do roku 2021 sponzorské prostriedky vo výške 15 863 EUR. Z týchto prostriedkov bola vyčerpaná suma 41 229,5 EUR v súlade s ich určením.

Na sponzorskom účte je k 31. 12. 2021 zostatok 44 869,50 EUR.

Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Aj napriek negatívnym dosahom pandémie na fungovanie divadiel dosiahlo Slovenské národné divadlo kladný hospodársky výsledok za rok 2021 vo výške **873 851 EUR**.

Rozpočet SND na rok 2021 bol plánovaný ako vyrovnaný. Na hospodársky výsledok za rok 2022 mali zásadnejší vplyv nasledujúce skutočnosti:

- Personálne náklady za december 2020 boli čiastočne financované z rozpočtových prostriedkov roku 2021 vo výške 506 767 EUR, čo viedlo k výnosom v rovnakej výške bez vzniku nákladov.
- Odpisy majetku 551 vo výške 3 755 148 EUR boli čiastočne vykryté výnosom z kapitálových transferov 682 do výšky 3 277 504 EUR. Rozdiel 477 644 EUR je nákladom, ktorý hospodársky výsledok znižuje.
- Významná časť vlastných príjmov vo výške 955 890 EUR, z ktorých časť sa preniesla do výnosov roku 2021, nebola použitá na financovanie výdavkov/nákladov alebo kapitálových výdavkov, ale bola prenesená do roku 2022, kde bude slúžiť na financovanie bežných výdavkov SND alebo na financovanie potrebných kapitálových výdavkov.

Príspevky od zriaďovateľa na rok 2021

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31. 12. 2021 bol po úpravách vo výške 23 138 097 EUR a kapitálový transfer predstavoval sumu 169 500 EUR.

Celkovo bol rozpísaný do 3 programov, a to:

V programe 08S – Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

- bežný transfer:

V podprograme 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť	22 866 087 EUR
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	13 748 872 EUR

V programe 0EK – Spolu

- bežný transfer:

V podprograme 0EK0103– podporná infraštruktúra	71 510 EUR
--	------------

V programe 08T – Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

- bežný transfer:

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 200 500 EUR

- kapitálový transfer:

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 169 500 EUR

Hodnotenie výdavkov podľa zdrojov a ekonomickej klasifikáciea) **bežné výdavky****Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť**

v EUR

	Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
Poznámka:	610	111	10 337 716	13 748 872	13 748 872
		46	90 000	174 451	174 451
	620	111	3 412 936	4 945 838	4 945 838
		46	196 450	39 699	39 699
	630	111	2 972 169	3 834 942	3 834 942
		46	2 758 050	1 342 164	335 643
	640	111	70 000	336 434	336 434
		46	5 500	1 120	1 120

V skutočnom čerpaní v ekonomickej klasifikácii 610, 620 a 640, zdroj 111, je zahrnuté aj čerpanie vo výške 1 733 152 EUR, ktoré bolo vyplatené v januári 2022 v rámci miezd za 12/21 v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Program 0EK0103 – Podporná infraštruktúra

v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	71 510	71 510
	46	0	0	0

SND malo v priebehu roka 2021 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Zámerom realizácie týchto programov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	200 500	200 500
	46	0	0	0

b) kapitálové výdavky

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
710	111		169 500	169 500
	46	0	0	0

5. Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie

SND v roku 2021 nevykazuje čerpanie vyššie uvedených prostriedkov.

6. Podnikateľská činnosť

SND nevykonávalo v sledovanom období žiadnu podnikateľskú činnosť.

7. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND na Pribinovej ulici.

V roku 2021 boli nasledujúce pohyby dlhodobého majetku štátu v správe SND:

- a) Zaradený do majetku dlhodobý majetok spolu v hodnote 654 595 EUR, z toho dlhodobý nehmotný majetok v objeme 212 930 EUR a dlhodobý hmotný majetok v objeme 441 665 EUR.

- b) Vyradený dlhodobý majetok spolu v obstarávacej hodnote 1 074 227 EUR, z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 753 098 EUR a dlhodobý hmotný majetok v objeme 321 129 EUR.

V roku 2021 Slovenské národné divadlo naďalej evidovalo prebytočný majetok v obstarávacej cene 14 966,44 EUR. Bola ním rekreačná chata SND v Senci spolu s pozemkom. Elektronické aukcie na predaj v rokoch 2017 a 2018 nevedli k uzatvoreniu kúpnej zmluvy. Preto bola vyhlásená a realizovaná elektronická aukcia v roku 2021. Kúpna zmluva na predaj tohto majetku, podpísaná záujemcom aj Slovenským národným divadlom ako predávajúcim, bola v decembri 2021 odoslaná na schválenie na Ministerstvo financií SR.

8. Zhodnotenie zamestnanosti

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SND za rok 2021 bol 831,85

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2021 bola 1375.- EUR

Počet a štruktúra zamestnancov zabezpečujúcich stále činnosti SND

(fyzický stav k 31. 12. 2021)

Činnosť	Pracovné pozície (uviest' pracovné pozície, ktoré boli zaradené do činnosti podľa tabuľky)	počet zamestnancov obsadené pozície k 31. 12. 2021
Umelecká činnosť spolu		385
z toho umelecká činnosť riadiaca funkcia		
	balet, opera, činohra umelecký riaditeľ, riaditeľ	4
z toho balet		
sólisti baletu	prví sólisti, sólisti, demi sólisti	28
zbor baletu		42
umelecká prevádzka baletu	inšpicienti, korepetítori, baletní majstri dramaturgovia, manažér UP	13
ostatné pozície balet	masér, fyzioterapeut, ref. skladu	2
	ekonóm, projektový manažér	3
z toho opera		
zbor opery		56
orchester		117

<i>sólisti opery</i>		27
<i>umelecká prevádzka opery</i>	dramaturgovia, referent UP, realizátor titulokov, manažér hľadiska, šepkár, inšpicient, operné štúdio, asistent réžie, dirigent, zbormajster, korepetítor, hlasový pedagóg	22,1
<i>technická prevádzka opery</i>		76
<i>ostatné pozície opera</i>	správca NA, vedúci kancelárie umeleckých telies, mechanik klávesových hudobných nástrojov, zriadenec orchestra tajomník, projektový manažér, ekonóm	7
z toho činohra		
<i>umelecký súbor činohry</i>	herci	45
<i>umelecká prevádzka činohry</i>	asistent réžie, inšpicient, šepkár vedúci um. prevádzky, referent um. prev. manažér hľadiska, inšpektor hľadiska lektor dramaturgie, dramaturg manažér marketing, aktivít	18
<i>technická prevádzka činohry</i>		88
<i>ostatné pozície činohra</i>	asistent riaditeľa, uvádzač projektový manažér, ekonóm	2,9
Technická činnosť spolu		379
z toho technická činnosť riadiaca funkcia		
	UDD riaditeľ	1
	TPÚ riaditeľ, ekonóm	1
Technicko-prevádzkový úsek		87
UDD scénická výroba		37
UDD kostýmová výroba		60
UDD ateliér		3
UDD doprava	vedúci dopravy, vodiči, vedúci nosičov nosiči	17
UDD ostatné pozície	asistentka riaditeľa, kalkulačné oddelenie rezervný sklad, ekonóm	7
Administratívna činnosť spolu		67
z toho administratívna činnosť riadiaca	GR, riaditelia úsekov,	5

funkcia		
z toho ekonomický úsek	finančná, mzdová účtáreň, plán. oddelenie evid. majetku, prenájmy	15
z toho útvar ľudských zdrojov	personálne odd. BOZP-PO	6
z toho útvar generálneho riaditeľa	právne odd., odd. VO, manažér vonkajších vzťahov, asistent riaditeľa, hl. kontrolór	9
z toho úsek komunikácie o obchodu		
<i>z toho komunikácia</i>	odd. produkcie, odd. kreatívy, odd. online tlač. taj., PR manaž., manaž. mediálneho plán. projektový manažér, ekonóm, manažér zmluvných vzťahov, referent prvého kontaktu asistent riaditeľa	18
<i>z toho obchod</i>	odd. obchodu, odd. služieb pre návštevníkov	14

Fyzický stav zamestnancov SND k 31. 12. 2021 bol 831 zamestnancov

Z toho:

Muži

436

Ženy

395

Zamestnanci pracujúci na kratší pracovný čas	35
Zamestnanci poberajúci starobný dôchodok	83
Zamestnanci so zdravotným postihnutím I.	23
Zamestnanci so zdravotným postihnutím II.	14
Iní štátni príslušníci	64
V mimoevidenčnom stave zamestnancov je	38
Z toho materská a rodičovská dovolenka	37
Verejný výkon funkcie	1

V roku 2021 nastúpilo do pracovného pomeru

74

V roku 2021 v SND ukončilo pracovný pomer

160

Počet zamestnancov pracujúcich na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru k 31. 12. 2021.

Prostredníctvom dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru boli zamestnávaní najmä študenti v pracovnom zaradení „uvádzač“ a obsluha dvorany.

Organizačná zložka	Dohody o brigádnickej práci študentov	Dohody o pracovnej činnosti	Dohody o vykonanej práci
Opera SND	22	15	
Balet SND		1	
Činohra SND	25	2	
UDD		1	
TPÚ		1	
EO			1
ÚGR	1	10	
Centrum marketingu	12		2
SPO LU	60	30	3

Veková štruktúra zamestnancov SND k 31. 12. 2021

Veková hranica	Ženy	Muži	Spolu	Priemerný vek
18 – 25	18	16	34	23,15
26 – 30	35	41	76	28,3
31 – 35	29	40	69	32,96
36 – 40	33	49	82	37,91
41 – 45	45	64	109	43,08
46 – 50	52	60	112	47,94
51 – 55	59	41	100	52,97
56 – 59	49	44	93	57,52
nad 60	75	81	156	64,97
SPOLU	395	436	831	47,09

V roku 2020 bol priemerný vek v SND 47,09 roka.

Vo vekovej hranici nad 60 rokov v roku 2021 bolo v SND zamestnaných 8,81 % žien a 9,77 % mužov, čo vo fyzickom stave predstavuje 156 zamestnancov.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov SND k 31. 12. 2021

Organizačná zložka	Základné vzdelanie		Stredné vzdelanie		Úplné stredné		Vyššie odborné		Bakalárske		Vysokoškolské	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Opera	0	4	10	19	20	36	23	35	6	7	54	89
Balet	0	0	0	1	11	7	27	23	0	0	13	6
Činohra	1	6	15	16	16	27	0	5	2	2	36	30
UDD	1	4	23	28	29	20	0	0	3	1	10	6
TPÚ	5	1	16	17	16	25	0	0	0	1	5	6
EO	0	0	1	0	4	0	0	0	2	0	8	1
ÚGR	0	0	0	0	5	0	0	0	0	1	8	6
CM	0	0	0	0	10	1	0	0	2	2	13	3
SPO LU	7	15	65	81	111	116	50	63	15	14	147	147

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Výstupy Slovenského národného divadla (predstavenia činohry, opery a baletu, výstavy a ďalšie projekty) sú určené pre širokú verejnosť, občanov všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

Čoraz väčšiu pozornosť sa snažíme venovať mladým divákovi a deťom, pre ktorých sme si pripravili aj špeciálneho sprievodcu divadlom – detský divadelný pas.

Pre školy organizujeme dopoludňajšie divadelné predstavenia.

Dôležitou skupinou divákov sú aj seniori, ktorým ponúkame zvýhodnené ceny vstupeniek.

V roku 2021 navštívili predstavenia SND občania zo všetkých regiónov Slovenska, ako aj zahraniční diváci z okolitých krajín. O online streamy predstavení aj záznamy prejavilo záujem veľké množstvo Slovákov žijúcich v zahraničí, ale aj domácich divákov z celého Slovenska.

SND aj v ďalšom období plánuje ponúkať kvalitné živé divadelné umenie, zvyšovať atraktivitu predstavení, zlepšovať služby poskytované verejnosti a diverzifikovať ponuku aktivít v prostredí divadla.

10. Zhodnotenie výsledkov kontrol

Vonkajšie kontroly

Kontrolný orgán: Slovenský národný archív

Dátum vykonania kontroly: jún 2021

Predmet kontroly: kontrola registratúry, kontrola archívu SND

Výsledok kontroly: protokoly z kontrol, prijaté opatrenia

Kontrolný orgán: RÚVZ, exp. Bratislava

Dátum vykonania kontroly: jún 2021

Predmet kontroly: kontrola v zmysle prijatého podnetu

Výsledok kontroly: bez zistení

Vnútorne kontroly

Kontrolný orgán: HK SND

Dátum vykonania kontroly: máj 2021

Predmet kontroly: kontrola výkonu ZFK

Výsledok kontroly: bez zistení

Kontrolný orgán: HK SND

Dátum vykonania kontroly: júl 2021

Predmet kontroly: kontrola požiarnej knihy

Výsledok kontroly: kontrolné zistenia, prijaté opatrenia

Kontrolný orgán: HK SND

Dátum vykonania kontroly: september 2021

Predmet kontroly: kontrola zverejňovania povinných údajov

Výsledok kontroly: správa o kontrole, prijaté opatrenia

Kontrolný orgán: HK SND

Dátum vykonania kontroly: december 2021

Predmet kontroly: kontrola v zmysle požiadania MK SR

Výsledok kontroly: správa o kontrole, prijaté opatrenie

11. Záver

Rok 2021, druhý rok pandémie COVID-19, bol pre divadelné umenie nepriaznivý. V dôsledku pretrvávajúcich lockdownov, ktoré mali znížiť šírenie vírusu medzi občanmi, bolo Slovenské národné divadlo väčšinu roka pre divákov zatvorené. Prvé i posledné mesiace kalendárneho roka sa preto divadlo presunulo najmä do online priestoru. Reprízy a online premiéry inscenácií na navstevnik.online mali veľký úspech. Činohra SND získala veľmi priaznivé ohlasy na inscenácie v zahraničí. V tomto období sa tiež podarilo v spolupráci s denníkom SME rozbehnúť projekt divadelných novín SME Národné, ktoré od marca 2021 vychádzajú pravidelne na mesačnej báze ako príloha tlačeneho denníka SME v posledný štvrtok v mesiaci. SND sa zároveň podarilo nastaviť a výrazne zlepšiť komunikáciu s divákom na sociálnych sieťach, kde aktívne na dennej báze spravuje až 8 profilov (4 profily na sociálnej sieti Facebook a 4 profily na sociálnej sieti Instagram). Slovenské národné divadlo v roku 2021 prvýkrát hralo pred živým publikom až 10. mája – Operné štúdio uviedlo opernú monodrámu *Anna Franková*. Chvíľkové letné a jesenné obdobie medzi dvoma pandemickými vlnami sa SND však snažilo využiť čo najlepšie, aby prilákalo divákov späť do svojich sál. Činohra preto o mesiac skrátila svoje divadelné prázdniny a začala hrať už v auguste. Jeseň priniesla znížené kapacity, ale aj výborné nové premiéry. Kým prišlo na konci novembra opätovné zatvorenie divadiel, stihli svoje premiéry v plánovaných termínoch uviesť všetky súbory SND. Balet SND vzbudil záujem médií aj verejnosti projektom *Umenie pre život*, ktorým sa v spolupráci s Národným onkologickým ústavom snaží upozorniť na problematiku prevencie a liečby onkologických ochorení. Októbrovú opernú premiéru *La traviata* niektoré osobnosti kultúrneho a umeleckého života označili v novinárskej ankete za kultúrnu udalosť roka.

SND v roku 2021 aj napriek pretrvávajúcej zložitej finančnej situácii, ustavične sa meniacemu režimu fungovania a množstvu obmedzení uviedlo tituly, ktoré oslovili širokú divácku verejnosť doma i v zahraničí, a to nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov. Išlo tak o uvedenie 9 premiér, množstva online predstavení, záznamov, ale aj repertoárových titulov. Cieľom bolo priblížiť umeleckú tvorbu a osloviť divákov všetkých vekových kategórií, čo sa aj podarilo.